

Nkalanj ní bwâm míme Yesuε ngáne

Makωσε átélé

Ndibned ní kálag

Nkalanj ní bwâm ngáne Makωσε átélé níhóbe t̄ngene Yesu Kr̄st̄əə, Mwǎn a Dyōb. Nlúmté Yesuε ngáne mod awě abele mekan, awón-’ε kunze ábel míme mekan. Ene kunze enyínnédé áyāl e mekan míme áyágté’áá ne míme ábélé’áá. Yesuε ahóbé áá mós módē Mwǎn-a-Moonyon awě ampě, ábe ádē alongé, ábel boj bad békud alagsen dé mbéb.

A kálag tē wén, Makωσε ábídté mekan áwed míme Yesuε ábélé’áá tómaa míme áhóbé’áá ne míme áyágté’áá. Ahóbe ngáne J̄ne áhángé epe éche Yesuε, ahób t̄ngene edusen éche Yesuε, ahób-pe mekagsen míme Yesuε ánkudté. Asóged, alúmté áte ngáne bēmboméé Yesuε á awog ne ngáne ámpuú’é. Nyaa édé ébe éche enén kálag ésógé, élúmté-’ε nén bán saké Makωσε atelé chó.

Nkabtéd ní kálag

Mbooted mé nkalanj ní bwâm *1.1-13*

Nsón míme Yesuε á Galilia *1.14-9.50*

Nsón míme Yesuε áde áhídté a Galilia ápe á Jerusalem *10.1-52*

E’pun bé asóg ábe Yesuε á Jerusalem ne benben ne Jerusalem *11-13*

Akáad áde békáádté Yesuε ne kwééd eche áwédé *14-15*

Mpuu míme Yesuε *16.1-8*

Alúmed áde Sǎngwéé alúmté yǎl ámbíd e mpuu ne mpume míme *16.9-20*

Ehângé éche Jone, Ndusene
(*Mat 3.1-12; Luk 3.1-18; Jon 1.19-28*)

¹ Nkalan mí bwâm níme Yesu Krístəə Mwǎn a Dyöb mǎmén. ² Mbóótédé ngáne nkal é'dəádəŋ Yesayaa àntenlé aá,

“Dyöb áhóbé aá,

‘Nǎné’, nlóme nímém mésénze níme mésēbē wē á’sō,

ábonʂen wē nzii.’

³ Móbélé’ ehângé á ehyánge nén,

‘Nyébonʂen epe éche Sǎngwéé. Nyétii echē nzii.’ ”

⁴ Né-óó Jone ampě á ehyánge, ádusén bad, ákalé-’e eyale é Dyöb aá, “Nyéte de abel dé mbéb, nyékud edusen ábel bon Dyöb álagsen nyé mbéb.” ⁵ Bad bébídé’áá á mbwóg e Judeya esyáál ne á dyad á Jerusalem, békag áwē áwóglen mó. Née bēmpaléé nímāb mbéb áte Jone ádusén bó á edíb é Jodan.

⁶ Jone ahágé’áá mbóté éche bébénlé nyon éche ébídé á yǎl e kamêl.* Awáá’áá ngóó a ngob e nyam. E’chuu ne bengóméé bóó ádyágé’áá.

⁷ Ahǎnté’áá aá, “Mod ǎpě ámbíd echēm awē atómé me. Meékwognedéé ké ábwaam ásē áhune nímē nkəəd mé metámbe. ⁸ Ndusan nyé ne mendíb, bon ádusén nyé ne Edəádəŋ éche Esáá.”

Yesue akudé edusen ne mekəgsen

(*Mat 3.13-4.11; Luk 3.21-22, 4.1-13*)

⁹ Mmē mesú Yesue ambíd á dyad á Nazaret á mbwóg e Galilia ápe wée Jone. Jone andusén mó a edíb é Jodan. ¹⁰ Ade Yesue ábídeé á edíb-te dóó ányíné née ngob e dyöb énednadté. Edəádəŋ é

* **1:6** Bébénládtaá nyon é nyam eche béchəgéé bán Kamêl ábel mbóté. Mbóté éched éebáge’áá kunze é mbóté.

Dyöb émbid ádyöb, ésud mó á nló mîn née élā̄.
¹¹ Héε ehób ébidéé ádyöb nén, “Edii awem mwän a nlém awě rídóó bwâmbwam. Ndé menyinge ne we.” ¹² Abwōg-ábwōg échē Edāádəŋ ênkid Yesue á ehyáŋge. ¹³ Andyéé áwed móom mé e’pun méniin, Satanε ákəgé mó. Nyam échē ékaa’ ébédé áwed, ángel-ε éwōŋgān mó.

Yesue apwədə bembapεε bé’sō

(Mat 4.12-22; Luk 4.14-15, 5.1-11)

¹⁴ Ambid e póndé bēnhē Jōne á mbwōg. Ade bémáá mó ahé á mbwōg, Yesue ampě á mbwōg e Galilia ákalé nkalaŋ ní bwâm ní Dyöb, áhōbē nén, ¹⁵ “Póndé epedé, nkamlen ní Dyöb rídé benben. Nyé mod téé áhəŋlən ádē abé dé mbéb, nyédúbe-’ε nkalaŋ ní bwâm.” ¹⁶ Ade Yesue ábamméé nkin mé edib-é-nzab é Galilia annyín Simōne bó mwānyaŋ Andreyā, née bébwéméé mbínzé. Bébédéε bekób-bé-súu. ¹⁷ Héε Yesue áləŋgeé bó aá, “Nyéhíde me. Ngáne nyékóbeé súu bōb, meéyāgēd nyé ngáne nyétēdtē bad nlém á abum áhíd me.” ¹⁸ Abwōg-ábwōg bēntédé échab mbínzé, béhídē-’ε mó. ¹⁹ Néε ákíí mwă etún, annyín bān ábe Zebēdie, Jemse bó mwānyaŋ Jōne á bōle-tē née bébwéméé mbínzé. ²⁰ Anyín ádē ányíné bó, anchélé bó. Bēntédé echab sāŋ Zebēdie ne bad bé nsón á bōle-tē béhídē Yesue.

Yesue abidté mod edāádəŋ é mbéb áte

(Luk 4.31-37)

²¹ Yesue ne ábē bembapεε béniin bēnkě á dyad á Kapenahum. Adě mbwe-mé-nkóme-áte nípedé, Yesue ankě asól á ndáb e mekáne, ábootéd bad ayáged. ²² Nyaa eche áyágté’áá enkóméd bad yāl áte bwâmbwam áyāle ayágté’áá née mod awě nzé

ahóbé né é máá. Eeyágte'aá nêhngáne bemeléede bé mbéndé. ²³ Héε mod nhóg awě edǎádǎη é mbéb émbēē áte ápédé tǎléd, ábōnē aá, ²⁴ “A-Yesu, mod a Nazaret, cheé syánē déwónhéné? Ehyedé sé awúu-yε? Mbíí wε bwâm. Edíí mod awě Dyōb álómé, awě asáá.” ²⁵ Héε Yesuε ákânneé échē edǎádǎη é mbéb áte aá, “Lám, bíd ane mod áte!” ²⁶ Dóo échē edǎádǎη é mbéb éságté ane mod áte ngíne-ngíne, éhé-'ε esaád é ngíne, bonj ébíd-tε mó áte. ²⁷ Menyáké ménkōb ábē bad bwâmbwam. Bésεdté nhóg ne aníní bánken, “Nzé-dyámé dén! Ayáged dékōlē dén-ε? Anén mod awóo ngíne ákamlεn e'dǎádǎη bé mbéb, é'wōgnē-'ε mó!” ²⁸ Nén dēmbēl nkalanj míme Yesuε mēnkanléd mbwóg e Galilia esyǎál.

*Yesuε achōhté ekud é bad
(Mat 8.14-17; Luk 4.38-41)*

²⁹ Néε behídté á ndáb e mekáne hidtén, Yesuε nchoo ne Jemse bó Jōn bēnkě á ndáb eche Simōne bó Andreyá. ³⁰ Simōne mwaád nyaá ambé á anōη dé nkole, ahéb dēnsog mó. Ade Yesuε ápédé pεén, bēnlāā mó tǎhgene nkole míme ane mmwaád. ³¹ Dóo ákíí wée ane mmwaád ábédé, bonj áchēhngē mó á ekáá, awōhngén mó ásyǎ ásē. Ahéb dēmmaá mó, ákōb-pε bó nken. ³² Ene ngukél áde enyεn é máá asud, bad bēmpεén bad bé nkole bésyǎāl ne bad bésyǎāl ábe e'dǎádǎη bé mbéb bēmbēē áte wée Yesuε. ³³ Bad bé dyad bésyǎāl bēnkanhéné mmwε ndáb míme Simōne. ³⁴ Yesuε anchoód bad híin ábe békónlé'áá nkole nyaa ne nyaa, abídéd-tε bad e'dǎádǎη bé mbéb híin áte. Eémwage'aá pεn aá ábē

e'dəəðəŋ bé mbéb é'hôb dyamdyam áyāle bémbii mod awě ádíí.

*Yesue akalé nkalaŋ ní bwâm á Galilia
(Luk 4.42-44)*

³⁵ Epəg é mbwembwε áde bīn béēkēnlēē, Yesue anhidé ásē, áhídē á dyad-tê, áke á ahəŋgé á hōm, ákänne'. ³⁶ Siməne ne bad ábe bóbōó bémbē, bēmbbootéd Yesue ahəd. ³⁷ Bédíbté-'aá mó, dōó bəlāŋgēé mó bán, "Moosyəál ahede wε!" ³⁸ Yesue anláá bó aá, "Dékag hōm démpēe. Dékag á myad níme rídé benben ábel boŋ níkal nkalaŋ ní bwâm áwed ámpē, áyāle nímmē nkalaŋ móó níkáá boŋ nípē á nkōŋsé." ³⁹ Né-əó, ankě mbwóg e Galilia esyəál, ákalé nkalaŋ ní bwâm á ndáb é mekáne, ábídtē-ε bad e'dəəðəŋ bé mbéb áte.

*Yesue achōŋté mod awě meləŋ mékóbé
(Mat 8.1-4; Luk 5.12-16)*

⁴⁰ Mod nhóg awě meləŋ mékóbé ampě wée Yesue, abwóg mebóbóŋ, áchāā mó aá áwōŋgen mó. Anhób aá, "Nzé edəá ehεle ébēl me nsáŋ." ⁴¹ Ngol enkonned Yesue. Dōó ábídté ekáá, ábānē mó á yəl, boŋ álāŋgē mó aá, "Ndəá, sáŋ!" ⁴² Abwōg-ábwōg níme meləŋ mēmmaá ane mod á yəl, áchōŋ-ε. ⁴³ Yesue anláá mó aá ákag, asím-me mó etúu áte aá, ⁴⁴ "Nəné', weelāŋgé modmod dyam áde ábēnlédé, boŋ kě éluúmed yəl wée prise, ásimen wε. Ebag-ke mendε ngáne mbéndé e Mosεε ehεdeé, áluúmed bad wée mósaā." ⁴⁵ Boŋ ké nê, áde ane mod abídé, ankě, áke ákalé mó nímmē nkalaŋ hōm ásyəál. Ankal mó bwāmbwam nyaa eche Yesue éehεle'aá dyad ké ahóg asól ámpē á ntálé. Antīm ádyéé'

á mehǎngé wée bad béesaá. Ké nê, bad bébidē mebwóg mésyāāl béhyāg áwē.

2

*Yesue achōhté mod awě awédé eped
(Mat 9.1-8; Luk 5.17-26)*

¹ Née nguse é e'pun étómé, Yesue ansú ámbíd á Kapenahum. Bad bénwōg bán ahúú. ² Ekud é bad énkūmēn áwe ndáb nyaa echě etál éebēdeé á ndáb-te, ké á mmwε. Yesue akānlé'áá bó eyale é Dyōb. ³ Hée dōo bad béniin bépééné mod awě awédé eped. ⁴ Boη ngáne ndun e mod émbēē áhed, bénkēnhēnlé mó apεen wée Yesue ábédé. Né-ōó, bēnchāgē á ndáb mín, bēnēdē nnoη í ndáb á nló mín wée Yesue ántyēemmē. Ade bémáá nnoη anede, bēnsudtén ane mod ebúm éche ánaa'é ámín wée Yesue ámbēē. ⁵ Ade Yesue ányíne adúbe ádē ábe bad bēwóó áte anláá ane mod awě awédé eped áá, "A-mwān, nlāgséné wε mbéb." ⁶ Donje dé bemeléede bé mbéndé ábe bēndyēé ásē áhed bēmbootéd anyoo áte á nlém-té bán, ⁷ "Chán anén mod áhēléé se áhōbē' enén ndín e akan? Asyáa Dyōb. Nzéé ahēlese álagsén mbéb ésebán Dyōb dēmpen?" ⁸ Abwōg-ábwōg Yesue anchēm bó mewēmtēn. Hée ásedtéé bó aáken, "Cheé ékáá boη nyéwōō' enén ndín e mewēmtēn? ⁹ Ahée ádé dyam ásad, naa áhób wεé 'Nlāgséné wε mbéb,' káa áhób wεé, 'Syáá ásē, étéd échōη ebúm ébooted aké?' ¹⁰ Boη, mēlūmēd nyé nēn mēé Mwān-a-Moonyoη awóó kunze á nkōηsé álagsen mbéb." Dōo álāngēé ane mod awě awédé eped áá, ¹¹ "Nlānge wε nēn, syáá ásē, étéd échōη ebúm, ésúé' á ndáb." ¹² Hē dēn wée moosyāál ánōnéé mó nê, ane mod anhidé

ásē, atéd éche ebúm ábootéd-te akε. Yǎl enkóm bó áte bwâmbwam, békēnē Dyöb, behōbē bán, “Séenyīnēē sé enén ndín e dyam mbéd!”

*Yesuε achénlé Leviε
(Mat 9.9-13; Luk 5.27-32)*

¹³ Ambīd e nê, Yesuε antīm ámbīd ámpē á nkin mé edib-é-nzab é Galilia. Ndun e mod empě áwē, ábootéd-te bó ayóged. ¹⁴ Ade átóméé á nzii, annyín nlad-é-tááε nhóg awě béchágé’áá bán Leviε, mwān awě Alpasεε. Leviε andyεé ásē á ndáb echě ákóbé’áá tááε áte. Héε Yesuε álângeé mó aá, “Hídé mε.” Dóo Leviε átyéémé ámin bonj áhīdē-’ε mó.

¹⁵ Ambīd e pónDé Yesuε adyágé’áá ndyééd á ndáb wéε Leviε. Ekud é besaad bé tááε ne bad bé mbéb bémpēε behídé’áá mó. Bóbōō bēndyεé á tébelε ne ábē bembapεε. ¹⁶ Ade donje dé bemeléede bé mbéndé ábe bébédé Befarisia bényíné Yesuε ádyāg ndyééd ne ábē bad bé mbéb, ne besaad bé tááε, dóo bésεdteé ábē bembapεε bánken, “Cheé ékǎá bonj ádyāg ndyééd ne échē ndín é bad?”

¹⁷ Ade Yesuε áwógé nê, anlǎá bó aá, “Bad ábe bédyéé bwām béētógnεnεé mod-a-bwεl. Bad ábe békónle’ bōō bétógnéné mod-a-bwεl. Meépedéé á nkōñsé áchéle bad ábe békóbnédé á’sō é’ Dyöb, bonj mpedé áyāle bad bé mbéb.”

*Nsεdtéd tângene adid á yǎl
nzaa á mekáne-té
(Mat 9.14-17; Luk 5.33-39)*

¹⁸ PónDé póg ebédé, bembapεε ábe Jōnε, Ndusεnε ne Befarisia bēndīd yǎl nzaa á mekáne-té. Dóo bad behóg bépédé wéε Yesuε bonj bésεdte mó bánken, “Cheé ékǎá bonj bembapεε ábe Jōnε, Ndusεnε ne

ábe Befarisia bédidé yǎl nzaa á mekáne-tê bon ábōη pen béedidé’?” ¹⁹ Yesue ankwentén bó ne ngan aá, “Chán bad ábe belébpé á ngande e e’wóngé, béhele bédidé yǎl nzaa á mekáne-tê áde mod awě akude sómbé ádíi adé ne bó? Béedidéé, béetāηγενεé yǎl nzaa adid á mekáne-tê pónde échē mod awě akude sómbé ádíi ne bó. ²⁰ Bon epun épě éche békobénné bó mod awě akude sómbé. Echē epun dōo bédidté yǎl nzaa á mekáne-tê. ²¹ Nyèbíí nén bán nzé mod anabpe’ mbóté, eetédéé eped é abad ékōōlē se ánabnéd nchun mí mbóté. Ayāle nzé échē eped é abad ébóótédé abób áte ébelé éhabnéd abad dé nchun. Nê ábele’, échē epōn ékale’ áte tómaa ngáne énsēbēē abé. ²² Melemlem nēηgáne mod éētédēē mīm mékōōlē se ahé mó á nchun mé ntyág, * se ápen. Ayāle nzé abelé nê, né mīm méhōd káōη ntyág ntyéd, mīm mémād asyōge ntyág-ke ámpē mbéb. Bon bétédéé mīm mékōōlē, béhé á ntyág mékōōlē-te.”

Nsedtéd tāηgene

Mbwε-mé-nkóme-áte

(Mat 12.1-8; Luk 6.1-5)

²³ Mbwε-mé-nkóme-áte nhóg Yesue atómé’áá á nzag e ngun-tê. Ambé ne ábē bembapεε. Ade békagké nê, dōo ábē bembapεε bébóótédé e’sóg é’ ngun apád. ²⁴ Héε Befarisia bélāηγεé Yesue bán, “Nōné’, cheé ékóá bon ábōη bembapεε bébele dyam áde mbéndé ébagεé kunze ábel á mbwε-mé-nkóme-áte?” ²⁵ Yesue antimtén bó aá, “Nédē nyéēlāā’é mbéd á kálag e Dyōb dyam ádē kōη Dabidε ámbenlé ádē bétógé chōm éche bédyágkē

* **2:22** Ntyág mímé bébénlé ngob e nyam móo bébénládtaa pónde eched.

ne ádĕ nzaa ékóbé mó ne ábē bad-ε? ²⁶ Ansól á Ndáb-e-Dyöb á póndé echĕ Abyataa ábédé prisε ambáámbáa. Andyé e'wεle ábe é'bédé ndε e Dyöb. Bon echĕd mbéndé eébagéé mod ké nhóg kunze ádyĕ ábē e'wεle étōméé Prisε. Mwĕn andyé ábē-ε káǎne bad ábe bĕnwoón mó donge." ²⁷ Dóo Yesuε ásógtεé aá, "Dyöb dénsĕbĕ moonyon ahĕg, bon átiidĕ epun éche békōmmĕé áte. Enkĕnsĕbĕéé epun atii bon ahĕgé moonyon aá ákōmme áte échĕ epun. ²⁸ Né-ǎó, Mwǎn-a-Moonyon awóó nkamlĕn káǎne ámĭn e mbwε-mé-nkóme-áte."

3

*Yesuε achōjté mod
awĕ ekáá éwédé
(Mat 12.9-14; Luk 6.6-11)*

¹ Héε Yesuε átímé ámbid á ndáb e mekáne. Mod abédé áhed awĕ ekáá éwédé. ² Bad behóg ábe bĕbédé áhed bĕhédé'áá Yesuε awusé akóben. Né-ǎó bĕnóné'áá Yesuε chodchod, ányĭn nzé ádĭd ane mod bwám á mbwε-mé-nkóme-áte. ³ Héε Yesuε álāngĕé ane mod aá, "Hyĕ étyéem á'sō hĕn!" ⁴ Dóo Yesuε ásedtĕé ábē bad aáken, "Nyéláa me ké édé mbéndé ábel mbon á mbwε-mé-nkóme-áte, káa ábel mbĕb. Edé mbéndé áson alongé á mod, káa áwúu mó?" Bon bĕnkĕnhóbpé dyamdyam. ⁵ Anwóg ndutul á nlĕm-tĕ bwámbwam áyāle ábāb e'lĕl bé nlĕm á abum. Héε ánóné bó ne melĭngá, bon álāngĕ ane mod aá, "Sálé ekáá áte." Asále áde ane mod ásánlé ekáá áte, ekáá ĕndyĕé mó bwám ámpĕ. ⁶ Héε Befarisia bĕbíde á ndáb e mekáne, bon bĕkĕ bĕtānĕ bad bé epepé éche Herōde, ábwōg-ábwōg bóbō bĕhĕgké Yesuε áwúu mó.

*Ndun e mod ehidé
Yesue á edib é Galilia*

⁷ Yesue ne ábê bembapεε bēnhidé békē á edib é Galilia. Ndun e mod enhíd mós áwed. Abê bad bémbíđ á mbwóg e Galilia, á Judeya, ⁸ á Jerusalem, á mbwóg e Idumeya, á mbwóg echē edé échíníí eped é Jodan, ne á myad níme médé benben ne myad mémbáá mé Tire ne Sidon. Abén bad bépágé'áá wéε Yesue áyāle bēnwōg mam níme ábélé'áá. ⁹ Bad bēmbuú áte nyaa echē echabé ámīn. Né-ǝó, Yesue anláá ábē bembapεε áá béboηsen bōle ábel boη bad béekaηnán mós. ¹⁰ Ammăđ ekud é bad ahood, né-ǝó bad bésyāēl bēmpēe ábe békónlé'áá bēbuné ape wéε ádíí, ásitēn mós ábel boη bēdyεε bwām. ¹¹ Póndé téé echē e'dáádəη bé mbéb ábe é'bédé bad áte bényīnnē mós, é'bélé'áá bad ábe é'díí áte bēhūnē ásē, é'bōnē-'ε bán, "Wε-εé edé Mwǎn a Dyōb!" ¹² Yesue ansím bós etúu áte áá bēlāngē bad nyaa e mod eche módíí.

*Yesue apwédé bembapεε
dyōm ne bébe*

(Mat 10.1-4; Luk 6.12-16)

¹³ Héε Yesue áchágké á ekone mīn, áchēnlē bad ábe áhédé'áá, boη bépāg áwē. ¹⁴ Dós apwédé bad dyōm ne bébe ábē ne mós, áchagé bós áá bembapεε bé nlómag ábe álōmmē-'ε ákal eyale é Dyōb. ¹⁵ Ambāg-ke bós ngīne ábíded bad e'dáádəη bé mbéb áte. ¹⁶ Abê bad dyōm ne bébe bēbédéε: Simōne awe Yesue ánchuu'é mbəη áá Petro; ¹⁷ Jemse bós mwǎnyəη Jōne, bán ábe Zεbediε, (ábe Yesue ánchuu'é mbəη áá Bwanegεε, awē adé bán, Bán bé ngin.) ¹⁸ Andreyá bós Filibe, Batolomyo, Matyo, Tōmasε, Jemse mwǎn awē Alfōse,

Tadiose, Simōne awě ambé á epepé é kán e alon,
 19 ne Judas Iskariōde awě antīm Yesue asóm.

Béchágé Yesue bán Belzebule

(Mat 12.22-32; Luk 11.14-23, 12.10)

²⁰ Héε Yesue átímé á dyad. Ekud é bad ênkaán ámpē nyaa echě Yesue ne ábē bembapεε bénkênwóngé pón dé ádyé ndyééd. ²¹ Ade Yesue baányan bėwógé nê, bėnkě mó ahed, átéd mó áswên mó á ndáb áyāle bad bėhóbé'áá nén bán, “Nló méēsáa'é mó áte.” ²² Donje dé bemeléede bé mbéndé ábe bėmbíd á Jerusalem bėhóbé'áá bán, “Belzebule adé mó áte. Ene kân e e'dəádəŋ bé mbėb chō ebagé mó ngine ábided bad e'dəádəŋ bé mbėb áte.” ²³ Héε Yesue áchénlé bó bon ákanlé bó ngan aáken, “Chán Satanε áhele se abídéd Satanε? ²⁴ Nzé bad bé alon ahóg bėkábné áte, bon nchemtén méesě, ádé alon déeheléé atyéem. ²⁵ Nzé abum á ndáb-pε ákábné áte, bon nchemtén méesě, ádé abum á ndáb déeheléé atyéem. ²⁶ Né-óó, nzé nkamlen ní Satan níkábné áte, bon bėn ne bėn bėwane, níme nkamlen méebemmé, mékwě, nípē-ε ásōg. ²⁷ Né dōo mod eéhēlēē se asól á ndáb e ngine-e-mod se ádūm ábē bwēm ésebán asébpé mó ahan. Amaa'áa mó ahan, bon atéd ábē bwēm é'syāāl. ²⁸ Ne mbále nlānge nyé nén mée Dyōb délagsén bán bé baányon mbėb nísyāāl níme bėbélé káōŋne nzyāŋ ké ehéé echě bėbítde á nsal. ²⁹ Bon kénzée awě ahóbé e'bėbtéd é' mekan tŋgene Edəádəŋ éche Esáá, éekudté alagsen mbėd. Abelé mbėb níme méewóo alagsen.” ³⁰ Yesue anhób nén áyāle bad bėhóbé'áá bán, “Edəádəŋ é mbėb édé mó áte.”

Yesue nyaá ne baányan
(*Mat 12.46-50; Luk 8.19-21*)

³¹ Héε Yesue nyaá ne Yesue baányan bépédé, bétyéém é ebwóg-te, boŋ bélōmē mó achəg. ³² Ndun e mod enləŋnéd Yesue. Bēndyεé ásē. Dóo bəlāŋgeé mó bán, “Echōŋ nyon ne baányon bédé á ebwóg-te béhede wε.” ³³ Héε Yesue ásēdtéé bó aáken, “Nzée adé echēm nyan, benzée-’ε bédé bānned?” ³⁴ Dóo Yesue ánənéé bad ábe bələŋnéde mó nê, boŋ áhəbē’ aá, “Echēm nyan ne bānned bóo bən! ³⁵ Kénzée awē abele mam níme Dyōb áhedeé adíi mwānned, abé-’ε echēm nyan.”

4

Ngan e mbál-e-bū
(*Mat 13.1-9; Luk 8.4-8*)

¹ Yesue ambootéd bad ayáged ámpē á nkəg mé edib é Galilia. Bad ábe bēnləŋnéd mó béntōmtēn abuu áte, nê dēmbēl asól á bǎle-tē ádyēē áwēd-te. Abē bǎle bēmbē á edib-tē. Ene ndun e mod chó-’ε enlyəg á nkin mé edib. ² Abēnládtáá ngan áyáged bó mekan híin. Ankalé bó ngan aá, ³ “Nyéwóglən! Nkwel-é-nzag nhóg ankě mbál asob á nzag-tē. ⁴ Ade ásobeé mó nê, donge dénhūn á nzii-tē, menən mēmpě mémad mó asōmted. ⁵ Donge dénhūn á meláá-tē wéε ndəəb énkēmbuú’é áte. Enwāmsēn abíd ásē ngáne ndəəb énkēnchabpé ásē. ⁶ Boŋ née enyen é ngíne épédé énhyaād ábē bwēm é’wé-’ε, áyāle nkan ménkēnsónlé bó á ndəəb-tē bwām. ⁷ Mbál mēmpēe ménhūn wéε mekôd médíí. Née mekôd mē mékwógé, mékán akwog áde ábē bwēm, nê ábel bēnkēnchyáá’é. ⁸ Boŋ donge dé mbál dénhūn á ndəəb e bwām. Mmén mbál

mémbid ásē bwâm, ríkwōg, ríchyáá-'ε. Donje dé e'sóg dénwālē móom mé mbum meláán, donje móom ntóób, ábíníí-'ε, mbwókél." ⁹ Yesuε ansógéd enén ngan aá, "Kéńzée awě awóó metúu, áwóge'."

*Nzəm echě ekəə boŋ Yesuε ákalé ngan
(Mat 13.10-17; Luk 8.9-10)*

¹⁰ Ade Yesuε ályógé mwěmpεn, ábē bembapεε dyóm ne bébε ne bad ábe bémbē ne mó, bénlāá mó bán átógned bó échē ngan. ¹¹ Héε Yesuε álángeé bó aá, "Dyōb ábágé nyé kunze ábíi kun e nkamlεn rímē, boŋ ne bad bémpēe abele aá béwóge' rímén mekan mésyāāl dásō á ngan-tē. ¹² Abelé nē, ábel boŋ, ké bényīnē ké nyínén, béechemé, ké béwōgē ké wógén béēsōŋtān áyāle nzé básōŋténé né bétimén Dyōb, békūd-tε alagsεn dé mbéb."

*Yesuε atógké ngan e nsob a mbál-e-bū
(Mat 13.18-23; Luk 8.11-15)*

¹³ Dóó Yesuε ásedtée bó aáken, "Nédē nyéesōŋtεnεé enén ngan-ε? Nzé nyéesōŋtεne chó chán-nō nyémwεé échíníí ngan asōŋtεn? ¹⁴ Nsob-a-mbál awéne eyale é Dyōb. ¹⁵ Donje á bad bédé nēŋgáne mbál ríme ríhúné á nzii-tē. Nzé béwóge eyale é Dyōb ábwōg-ábwōg Satane abelé áhyε ahúd bó chó á nlém-tē. ¹⁶ Abíníí bédé nēŋgáne mbál ríme ríhúné á meláá-tē. Béwóge' eyale é Dyōb, ábwōg-ábwōg békōb-pε chó ne menyinje. ¹⁷ Boŋ échē eyale éēwēnnāadtē bó á nlém-tē, bédúbpe-'ε chó dásō á esōŋ é pónidé. Né-óó, nzé ndutul ne metake bépédé áyāle échē eyale bédol yāl ámbíd ábwōg-ábwōg. ¹⁸ Abíníí-'ε bédíí née mbál ríme ríhúné á

mekôd-te. Bédii bad ábe béwóge eyale é Dyôb,
 19 bon mpúlé mé nkôjsé ne adəŋ dé abud á bwēm
 awón, ne ahəd á bwēm bémpēe ákán bó nlém áte
 nyaa echě béehelélé e'pum achyáa. 20 Bon bad ábe
 bédé nēŋgáne mbál míme ríhúné á ndəəb echě eboó
 yəl, bédii bad ábe béwóge' eyale é Dyôb, békōb-
 pe chó, béchyāā-'e e'sóg ábe é'wánlé mesonjé mé
 mbum móom méléán, móom ntóob ne mbwókél."

Nzé béchodé etrukánj béekonjéé chó
 (Luk 8.16-18)

21 Héé Yesue ásədtéé ene ndun e mod aáken,
 "Mod asónléé etrukánj échě áamáá achod á ndáb-te,
 ábānē chó á ebwəg-sé ké'e á anonj sé-ye? Saá á atii
 dé etrukánj mín dóə ábelé ábānē chó? 22 Chōm ké
 éhéé éche ékōŋnéde ébīd á enyen. Ké éhéé-'e éche
 békúténé bédibé chó. 23 Kénzée awě awóó metúu,
 áwóge'.

24 "Nyétōŋ chōm-éé nyéwógeé anən áte bwām!
 Melelem mé nhəgtéd míme ébenlédé wée wěn
 móə Dyôb dōmpē débēnlédté, ábenléd-te mó tómaa
 ngáne wēmbēnlédté wée wěn. 25 Kénzée awě awóó
 nsōŋten rí kun é nkamlen mí mín, Dyôb débād mó
 míme nsōŋten abe. Ane awě mó-'e eewóo, Dyôb
 dékobén mó káŋŋne mwāmpīn awě awóó."

Ngan e mbál-e-bū

26 Yesue ambé áhóbe aá, "Nkamlen rí Dyôb rídii
 nēŋgáne mod awě akií mbál-e-bū asob á nzag-té,
 27 átīm ámbīd á ndáb, nkuu ákūne', mūte ábelé
 míme nsón. Ene pónde esyəál, mbál ébīde ásē,
 ékwogé' ésebán abíe' ngáne nē ábenladté. 28 Ndəəb
 chēn-éé ebele bon bwēm é'kwogé', é'chyāā-'e
 e'pum. Nlóm mí byaá móə rísēbpe abīd, ámbīd

e pónde mbwéem kááñne ásōg, e'sóg bómpē é'bid.
 29 Bonj nzé e'sóg é'máá awúu, ábwōg-ábwōg ane
 mod abelé atéd páá áke dé apád áyāle pónde echē
 bépadeé epedé.”

Ngan e mbál míme ríchiné

(Mat 13.31-32, 34; Luk 13.18-19)

30 Héé Yesue áhóbéé ámpē aáken, “Cheé déhéleé-
 se déhəgtén nkamlən ní Dyōb-ē? Ngan ehéé
 débēnlédté echē ělūmēd ngáne míme nkamlən
 rídí-yé? 31 Ndíi nēngáne mbwé e mbál-e-bū echē
 mod átédé bonj ásob á nzag-tê. Mbál-e-bū edé
 mwāmpīn bwāmbwam nzé bēhəgténé chó ne
 mbál mémpēe míme rídé á nkōñsé. 32 Bonj nzé
 ékwógé, ékale' tómaa e'sum* é'syāā, éwóo-'e ngen
 éche menən méhyagké mūm alónj áte.” 33 Yesue
 akānlé'áá bad eyale é Dyōb, ábenláád ekud é ngan
 émpēe nēngáne échén. Akānlé'áá bó nyaa echē
 bésōñtēnnē. 34 Eékanle'áá bó áde ébenlédeé ngan,
 bonj nzé anlyəg mwēmpēn ne ábe bembapēe aláá
 bó mam mésyāā míme échē ngan éhóbéé.

Yesue ahóódté ekukud

(Mat 8.23-27; Luk 8.22-25)

35 Echē epun dēn ngukél, dōo Yesue álāngéé ábē
 bembapēe aá, “Syāā déchabe pēd e edib eníní.”
 36 Héé ábē bembapēe béchénné ene ndun e mod
 bonj bésōlē á bǎle-tê wéé Yesue ámbēē bonj békēené
 mó. Myōle mémpēe mémbē áhed. 37 Abwōg-ábwōg
 dōo ekukud é ngíne ébóótédé atóm, bonj mendíb
 mésōlē á bǎle-tê nyaa echē bǎle bēmpōnné asú
 á mendíb sé. 38 Yesue ambé á bǎle-tê á pēd e
 mbíd. Annaá ásē ábānē nló á mbōñgé mín, ákūne'.

* 4:32 Bān bé mel nēe ndōñ.

Héε bényeméé mó ásē, boŋ bēlāngē mó bánken, “A meléed, weewóó’é wε pónde éε syánē dédíí á kwééd-te-yε?” ³⁹ Héε Yesuε átyéémé ámin boŋ ákännē éché ekukud áte aá éhóó, aláá-’ε mendíb aá mésud. Ekukud énsōg awan, ekíde-’ε éhóótéd áte. ⁴⁰ Héε Yesuε ásedtεé bó aáken, “Cheé ékáá boŋ nyéwōgē mbwóg? Nyéewóó’é adúbe kááŋ ne bɔɔb-ε?” ⁴¹ Boŋ mbwóg ménkōb bó bwāmbwam, bésedtε nhóg ne aníní bánken, “Ebál e mod éhéé chén éche kááŋne ekukud ne mendíb bēwōgnéé?”

5

*Yesuε achōŋté mod awe
awóó e’daádəŋ bé mbéb
(Mat 8.28-34; Luk 8.26-39)*

¹ Yesuε ne ábē bembapεε bēmpě á pεd e edib eníní, á mbwóg e Gerasin. ² Ade Yesuε ábíde á bǎle-tē bídeŋ, ambomén mod awě abíde á soóbadε. Edáádəŋ é mbéb émbē ane mod áte. ³ A soóbadε dáo ádyéé’áá. Modmod enkēnhēnlé mó abane á mehan ampē, ké ne bengɔbéngɔbē. ⁴ Ayāle ngen ne ngen, béháá’áá mó ne e’pwog ne bengɔbéngɔbē boŋ ké nē aselé’áá bengɔbéngɔbē áhéntéd-te e’pwog bē áte. Antómtén ngíne awóŋ nyaa echě modmod éehéle’áá mó abwoge. ⁵ Atamnádtáá á soóbadε ne á e’kone-tē nkūu ne mūte, ábōnē e’saad ákweltáád-te yǎl ne meláá.

⁶ Ane mod abédé mwǎ etún áde ányiné Yesuε. Héε ányógté mehélé, boŋ ábwogē mebóbóŋ áwē e’só-te, ⁷ ábōnē esaad é ngíne, áhōbē aá, “A-Yesu, Mwǎn a Dyōb á Ngum, cheé sóo déwóŋné? Ncháa wε á dīn á Dyōb méé weekógsán mε.” ⁸ Ane mod

anhób nê áyāle Yesue anláá edǎǎdǎŋ é mbéb aá, “A-
edǎǎdǎŋ é mbéb, bíd ane mod áte!” ⁹ Dóo Yesue
ásedteé mó aáken, “Chán đĩn ádíi wε?” Ankwentén
aá, “Đĩn ádíi me bán Amudteε, áyāle sébuú áte.”
¹⁰ Ambé áchāā Yesue aá eénānē’ ábê e’đǎǎdǎŋ bé
mbéb ene mbwóg.

¹¹ Bǎǎb-pǎǎ, sǎŋkalaa a esǎg é nguu chó-’ε ébédé
benben ne áhed, édyāg medyé á mbám mé ekone.
¹² Hée ábê e’đǎǎdǎŋ bé mbéb é’cháá’ε Yesue bán,
“Lóm sé á nguu-tê wê, émwe sésǎl chó áte.” ¹³ Hée
Yesue ábágé bó kunze boŋ é’bíde ane mod áte.
Abíd áde é’bíde ane mod áte é’sǎlē éché nguu áte.
Eché esǎg ébédé dyam e’kálé é’ nguu é’be. Abwǎg-
ábwǎg éché esǎg émpǎde áse, ényǎgté’ á eláá é nkin
mé edib-é-nzab, éhún á edib-tê, éhó-’ε.

¹⁴ Benǎn bé nguu béntǎm mehélé á dyad-tê ne á
mebwóg níme médé benben, ákale bad dyam áde
ábénlédé. Abê bad bémbíd áke dényĩn. ¹⁵ Ade
bépedé wée Yesue boŋ bényĩn ane mod awě ndun e
e’đǎǎdǎŋ bé mbéb émbēē áte, née ádyéé áse, ahédé-
’ε bwēm á yǎl bwām, adyεé-’ε sen, mbwóg ménkǎb
bó. ¹⁶ Bad ábe bényĩn áde dyam bénlāā ábê bad
ngáne émbenlédte ne ane mod awě e’đǎǎdǎŋ bé
mbéb bémbēē áte. Bénlāā-’ε bó dyam áde ábénlédé
ne éché esǎg é nguu. ¹⁷ Hée ábê bad bébóótédé
Yesue achán bán ásyǎǎ áwab mbwóg. ¹⁸ Ade
Yesue ásóléé á bǎle-tê, ane mod awě e’đǎǎdǎŋ bé
mbéb bémbēē áte nê anchán mó aá búmǎ békag.
¹⁹ Boŋ Yesue enkēnkwenténné. Anláá mó aá, “Súé’
áwǎŋ dyad, éke éláá áboŋ bad ndǎle e dyam eche
Sǎŋgwéé ábénlé wε ne ngáne ápédé wε ngǎl awóg.”
²⁰ Hê dóo ane mod áhídté boŋ ákag á mbwóg e

Dekapolis.* Akanlé mod té dyam áde Yesue ábénlé mó. Bad bésyāāl ábe bénwōg, yāl enkóm bé áte bwāmbwam.

*Yesue achōjté mmwaád nhóg,
ápūūd-tε Jairuse mwān*

(Mat 9.18-26; Luk 8.40-56)

²¹ Yesue antīm ámbíd á pεd e edib eníníí ne bōle. Ade ápédé á nkin mímíníí, ndun e mod enkaṅnén áhed. ²² Dóo mod nhóg awě akamlan ndáb e mekáne awě béchágé'áá bán Jairuse ápédé áhed. Anyín áde anyíné Yesue, ankwě ásē áwe mekuu. ²³ Ne mechánge mé ngíne áhōbē aá, “Awem mwān a mmwaád awág. Són, hyě ébān mós ekáá á yāl, ábel nén ádyεε bwām, ábé-'ε á alongé.” ²⁴ Héε Yesue áhídé mós. Ekud é bad éhídé'áá Yesue nyaa echě bēnkaṅnénné mós.

²⁵ Mmwaád nhóg-ke ambé áhed awě anwōṅ nkole míme mekií mébídé'áá mós á yāl pōndé ésyāāl. Mmē nkole míbédé mós á yāl á etūn é dyōm-a-mwé ne mbe. ²⁶ Atagé híin á mekáá mé bad bé e'bó, abébéd-tε ngáb esyāāl echě ánwōṅgē, boṅ ké nē enkēndy'é'ε bwām, nkole mibādē bádén. ²⁷ Anén mmwaád anwóg mam míme Yesue ábélé'áá, dóo ábídé mós ámbíd áfínté ene ndun e mod boṅ ásitán mós nkobe. ²⁸ Ayāle anhób áwe nlém-té aá nzé mósíténé ké mímē nkobe, né móodyéé bwām. ²⁹ Asitēn áde ane mmwaád ásiténé Yesue nkobe, mekií míme mébídé'áá mós á yāl ménsēlē, awóg-ke á yāl aá móchoó. ³⁰ Abwōg-ábwōg Yesue ambíi aá ngíne ebídé mós á yāl. Hē dóo ákúnnédé áfínté ene ndun e mod, boṅ ásedtē aáken, “Nzéé asiténé

* **5:20** Dekapolis: adíi mbwóg e myad dyōm.

me nkobe?” ³¹ Dóo ábē bembapεε békwentanné mó bánken, “Néε ényínεé bad békánné wε á yǎl nén ésedté’ wεé ken nzéé asiténé wε-yε?” ³² Ké nê, Yesuε ambé ánoné’ ekíde ányín mod awě asiténé mó. ³³ Héε ane mmwaád ábóótédé anη ne mbwóg áde ányiné chǒm-éε ébénlédé mó. Dóo ápédé wéε Yesuε bon ákwag mó á mekuu, álāngē mó mbále esyǎál. ³⁴ Héε Yesuε álāngεé mó aá, “A mwǎn-a-mmwaád, adúbe ádōη ádíde wε bwām. Kǎg ne nsaη. Ndutul echōη chǒ-’ε émaa.”

³⁵ Ade Yesuε áhóbεé nê, dóo bad behóg ábe bébídé á ndáb wéε Jairuse bélāngεé Jairuse bán, “Awoη mwǎn amaá mó awé. Cheé étognεé Meléede ataged?” ³⁶ Bon Yesuε enkéntédté dyam áde béhóbé néε dyam. Héε álāngεé ane mod a nkamlen aá, “Weewógé mbwóg! Dúbé dúbpén.” ³⁷ Yesuε enkēmmwεé aá mod ampée áhíd mó étōmεé Petro ne Jemse bó mwǎnyan Jōne. ³⁸ Ade bépédé á ndáb wéε Jairuse dóo ányiné mpuutéđ, awóg-ke mewé mé ngíne níme bad béchyε’é. ³⁹ Héε ásólé á ndábtε bon ásedté bó aáken, “Cheé ékáá bon nyébelé’ nímén mpuutéđ, nyéchyε’-ε mewé? Ane mwǎn eewédeé, akúne kúnén.” ⁴⁰ Bon bēmbootéd mó awǎ. Ambídéd bó mod asyǎál á ebwóg-te. Antéd ane mwǎn sáá bó nyaη ne ábē bembapεε beláán, bésǎl á toη echē ane mwǎn ámbēε áte. ⁴¹ Héε Yesuε áchāngé ane mwǎn á ekáá, bon álāngē mó aá, “Talíta kúm,” (awě adé bán, “A-mwǎn a ngōndéε, nlānge wε meé, hidé ásē.”) ⁴² Ane mwǎn anhidé ásē ábwōg-ábwōg, ábootéd-te akε. (Abédé dyōm á mwě ne mbε.) Yǎl enkóm bó áte híin áde nén ábénlédé. ⁴³ Héε Yesuε ásímεé bó etúu áte aá béēlāngē mod-

mod dyam áde ábenléde, aláá-'ε bó aá béβε ane mwän ndyééd.

6

Bad bé Nazarεt béekobεé Yesuε (Mat 13.53-58; Luk 4.16-30)

¹ Yesuε anhidé ádé hõm, asú áwē dyad nchoo ne ábē bembapεε. ² Néε mbwε-mé-nkóme-áte nípédé, ambootéd ayáged á ndáb e mekáne. Bad híin bémbē áhed. Áde béwógé áde ayáge yäl enkóm bó áte. Bésεdté bánken, “Héé mó ábídne nímén mésyāīl-ē? Ndín e debyéé éhéé bébágé mó nén? Chán ámwagké nímén menyáké abel-é? ³ Kíné saá kápéntaa ádíi-yε? Saá mwän awē Maria nén-ε? Kíné saá Jemse, Joseβε, Judase ne Simone bóo bédé baányan-ε? Baányan bé bebaád bésyāīl-le ámpē béedyéé'é ádyad-té hén ne syánē-yε?” Né-ᵛó, bēnᵛó Yesuε. ⁴ Dóo álângeé bó aá, “Nkal e'dáádəŋ awóo' edúbé hõm ásyāīl étóméé áwē dyad, áwē túmbé-te ne áwē abum á ndáb.” ⁵ Ééhεléé menyáké ké mehóg abel áhed, étóméé nguse é bad bé nkole ábe ábáné mekáá á yäl, bédyēē-'ε bwām. ⁶ Yäl enkóm mó áte bwāmbwam ne adúbe áde bad bēnkēnwónge.

Yesuε alómé bembapεε dyõm ne béβε (Mat 10.5-15; Luk 9.1-6)

Dóo Yesuε ákíi á myad mésad níme médé benben, ayágtē bad. ⁷ Anchélé ábē bembapεε dyõm ne béβε. Anläd bó áte, alóm bó béβε ne béβε. Ambě-'ε bó kunze ábíded bad e'dáádəŋ bé mbéb áte. ⁸ Anlyágtén bó aá, “Nyéewánlé chõmchõm á eke étóméé ntón. Nyéewánlé ndyééd ké'ε ekwε, mod

eesóó-’ε mənέ á mesó mé abad. ⁹ Nyéhê metámbe bon nyéewánlé mbóté ébe.” ¹⁰ Ambád aá, “Ndáb ké ehéé echě ekobé nyé nyédyεε áhed kóση ne pónde echě nyéhidteé ádê dyad. ¹¹ Nzé nyêpedé dyad áde béekobεé nyé, káa béekwεntεnεé nyé awóglεn, nyétēdē dó, nyékūd-te ebumbú á mekuu, álúmed nén bán échab ebébtéd énonε bēn.” ¹² Né-óó, bēnkě bēkalé’ eyale é Dyōb bán bad bétεde ádab abé dé mbéb. ¹³ Bémbidēd bad e’dáádəη bé mbéb híin áte, bēwōgtē bad bé nkole híin ne dyōg dé menzab, bēchōōd bó.

*Kwééd echě Jone, Ndusene
(Mat 14.1-12; Luk 9.7-9)*

¹⁴ Bəəb-póó, Herode anwóg mam mésyāēl níme Yesue ábélé’áá. Áyāle mam mé bwám níme Yesue ábélé’áá mēmbēl ambyēen hōm ásyāēl. Donge á bad bēhóbé’áá bán, “Jone, Ndusene apuúde. Néε ákáo bon awóη ngíne ábel nímén menyáké mésyāēl.” ¹⁵ Bēmpēe bēhōbē bán, “Elaijaa móódé.” Abíníí-’ε bán, “Adíi nkal e’dáádəη nēηgáne nhóg átíntē e bekal bē’dáádəη ábe bémbe se’ bód.” ¹⁶ Ade Herode áwógé nē anhób aá, “Jone, Ndusene awē mēmbenlé bon bésēl nló móódé. Atimé ámbid á alongé.” ¹⁷ Herode anhób nē áyāle anlóm bad aá békōb Jone, béhan mó, bēhé-’ε mó á mbwōg. Ambel nén áyāle Herodyase, mwaád awē mwānyan, Filibe ánsēbēε awóη, anwóη mó. ¹⁸ Jone alánge’áá Herode pónde téé aá, “Weewóó’ε kunze áwóη Herodyase, mmwaád awē mwānyon.” ¹⁹ Né-óó, Herodyase anhíi Jone pél á nlém-tē, áhedé-’ε aá mówúu mó. Bon Herode ambēl enkēnhenlé. ²⁰ Herode ambé mbwóg áte tēηgene Jone áyāle ambii

aá adii mod a bwâm awě asáá. Né-ó akəŋgé mó bwâm, ábel boŋ dyam dé mbé́b déebenlád mó. Adə́'áá mó awóglén kénéé édí́ bán pónde téé nzé anwóglén mó, atagé'áá áte á mewemten-té bwâmbwam. ²¹ Káəŋne á asóg, Herodyase anküd nzii echě áhéde'áá. Nén ábédé epun-éé Herode ábélé'áá ngande áwemten epun-éé anchyāadtē. A ngande wê, Herode anlébé ábē bad bémbáá bé ngómenaa, bad bémbáá bé sánze, ne kase é bad é mbwōg á Galilia. ²² Echē epun mwān a mmwaád awě Herodyase anhyě aság esáke. Nê dénwōgēd Herode ne ábē beken menyinŋe. Né-ó, Kəŋ Herode ansedéd ane mwān a mmwaád aáken, “Cheé édáá wéé níbe wé? Měbě wé kéchéé échě éhedéé.” ²³ Nén dēmběl ammwé melě, álāŋgē mó aá, “Mmwág melě méé, měbéé wé kéchéé échě éhedéé.” ²⁴ Né-ó ane mwān ankě nyaá aseded aáken, “Cheé méhedénné mó?” Dóo nyaá átímténé mó aá, “Hedén mó nló níme Jone, Ndusene.” ²⁵ Héé ane mwān átímé ámbíd ábwōg-ábwōg wéé kəŋ, boŋ álāŋgē mó aá, “Băg me nló níme Jone, Ndusene á taplê-te hén bəəb.” ²⁶ Nén dénwōgēd kəŋ Herode ndutul bwâmbwam, boŋ ngáne ámmadté melě amwé á'sō wéé ábē beken, enkénhenlé mó nló níme Jone abáan. ²⁷ Héé álómé sánze póg aá épen nló níme Jone. Ene sánze enkě á ndáb e mbwōg, esél Jone nló, ²⁸ épēn níme nló á taplê-te, ábē ane mwān a mmwaád. Ane mwān a mmwaád mó-é ábe nyaá. ²⁹ Ade Jone ábe bembapēé béwógé nê, bēmpě, bétéd mó ndim, béke bélime.

Yesue adidte e'kale e' bad e'taan
(Mat 14.13-21; Luk 9.10-17; Jon 6.1-14)

³⁰ Bembapεε bé nlomag ábe Yesue ánlōmmē bēnhūu bétán mó béláá-'ε mó mekan mēsýāēl míme bēbélé ne míme béýágté. ³¹ Ekud é bad épágé'áá wée Yesue ne ábē bembapεε bétimé-'ε ámbīd nyaa echē Yesue ne ábē bembapεε benkēnwōngé etál ádyé ké ndyééd. Dóo Yesue álāngéé ábē bembapεε áá, “Syāā détim á ahāngé á hōm. Bon nyékóme áte mwāmpīn.” ³² Hē dóo bésólé á bōle-tē, bon bétimé' á ahāngé á hōm. ³³ Ekud é bad énnýin áde békagké, bēnchēm-me bó ábwōg-ábwōg. Ábē bad bēmbīd myad ne myad, békēēn mekuu, bényāgēd á'sō ne mekuu, bésébé ape wée Yesue ne ábē bembapεε békágé'áá. ³⁴ Ade Yesue ábídé á bōle-tē bon anyín ene ndun e mod, antómtén bó ngol abé áyāle bēbédé née ndyōη mí mbód míme méēwōo nnōn. Né-ōó ambootéd bó ekud é mekan ayáged. ³⁵ Ade bīn é'bóótédé ahín, ábē bembapεε bēmpē áwē, bēhōbē nēn bán, “Hén ádé á etūn-tē, pōndé emaa-'ε atóm bwāmbwam. ³⁶ Láá ábén bad bétimé' á myad-tē míme médé benben, ábel bēn béchan medyé míme bédýēē.” ³⁷ Bon Yesue antimtén bó áá, “Nyé bó nyébe bó chōm éche bédýēē.” Héε bésēdtéé mó bánken, “Ehede wée séke séchan e'wēle é mbwókel é kábpe ébe, * sébe bó, bédýē-yε?” ³⁸ Héε áse dtéé bó aáken, “E'wēle é'tāη nyéwóó? Nyéke nyénōn.” Ade bémáá anōn dóo bēlāngéé mó bán, “E'wēle é'dé é'taan ne súu ébe.” ³⁹ Héε Yesue álāngéé ábē bembapεε áá bēbel bad, békaben áte monje ne monje bédýēē á nkāákāē mīn. ⁴⁰ Né-

* **6:37** Mbwókel é kábpe ébe: ébédé nsábe mí mod nhóg áyāle ngōn waam.

óó ábe bad bēndyεé ásē, donge á monge, mbwókel é bad, donge-’ε móom mé bad métáan. ⁴¹ Hē dóo Yesue átédé ábê e’wεle é’táan ne échê súu éβε, ánoné ámin, ásagnān Dyóβ, ákabtáád bó áte, bon ábagé ábē bembapεε aá békabpe ene ndun e mod. Ankabé-’ε ábê bad kóáηne échê súu éβε. ⁴² Moosyáál andyé, akód-te. ⁴³ Bembapεε bēnlād e’wεle ne súu échê ênlyǽg ásē, enlón e’lón dyóm ne é’βε. ⁴⁴ Mesonǽg mé baachóm ábe bēndyε ene ndyééd mémbe e’kálé é’táan.

*Yesue akii á mendib mīn
(Mat 14.22-33; Jōn 6.15-21)*

⁴⁵ Melemlem mé pónde Yesue anláá ábē bembapεε aá bésól á bǽle-tē, békag á’sō á Betsaida, á múde mé edib-é-nzab mímíní. Ade békagké nē, anláá ene ndun e mod aá bésūē’ áwab mendáb. ⁴⁶ Ade Yesue áamáá bó alyágtēn, anchágé á ekone mīn, ákáne. ⁴⁷ Néε ngukél épédé, Yesue ábē bembapεε bémbēēn bǽle átíntē e edib, Yesue-’ε abé á nkin mwēnpēn. ⁴⁸ Annyín aá ábē bembapεε bétage ákεεn bǽle áyāle epub é ngīne émbid bó á’sō-te. Né-óó, dyam-éε adé epǽg-ne-ngwa ankě bó atán, ákag á mendib mīn. Ahédé’áá aá mótóm bó ámin. ⁴⁹ Bon anyín áde bényiné akag á mendib mīn, bēnwēmtēn bán nwú móo rídé. Héε bébóótédé abón. ⁵⁰ Bébóné’áá áyāle áde bényiné mó, mbwóg ménkōb bó moosyáál bwāmbwam. Abwōg-ábwōg Yesue anláá bó aá, “Nlém méēhūnē nyé, mēé ndé. Nyéebáá’.” ⁵¹ Héε ásólé á bǽle-tē wéε bémbēē, epub-pε énsōg atóm. Yǽl enkóm ábe bembapεε áte bwāmbwam. ⁵² Yǽl enkóm bó áte áyāle bēnkēnsónǽtēnné chōm-éε menyáké míme ámbenlé

âdide e'kálé é' bad é'táan rílúmtéé. Bénkênhenlé-'é
achem.

*Yesue achõhté bad
bé nkole á Genesarét
(Mat 14.34-36)*

⁵³ Néé béchábpé edib-é-nzab, bêmpě á múde
míníí, á mbwóg e Genesarét. Ahed-taá bëntáá-'é
bõle. ⁵⁴ Bébíde-'aá á bõle-tê bidén bad béchēm-me
Yesue. ⁵⁵ Héé bényágté mbwóg áte esyā́l bépēmē
bad bé nkole á mekále mín, békēné' hõm téé áde
bénwōgkē bán Yesue adé. ⁵⁶ Hõm téé-'é áde Yesue
ánkéé, á myad mémháá ne mésad, ne wée bad
bélóó á nzag-tê, bad bépééné'áá bad bé nkole wée
bad bébúdé aladen á dyad-tê ákáb nyongé. Néé
bêmpēénné bó, béchā́a mó bán ámwē bad bé nkole
bésiten ké mesó mé mbóté míme. Né-ᵛó bad bé
nkole bésyā́l ábe bēnsitén míme mesó mé mbóté
bēndyéé bwām.

7

*Ayáged dé betaa
(Mat 15.1-9)*

¹ Befarisia ne donge dé bemeléede bé mbéndé
ábe bémbíd á Jerusalem bēnlə́néd Yesue áwóglēn
mó. ² Bényín bán donge dé bembapēē ábe
Yesue bedyā́g medyé ne mekáá mé mbinde,
nédē béewobpe'aá mekáá nyaa echě Befarisia
béhóbēé bán bétə́ngéné awobe. ³ Befarisia ne bad
bé Israel ábe bélyágé ásē bésyā́l béhídē ayáge
áde bēnkudté wée ábāb betaa. Béedyā́gkē ndyééd
ésebán béwóbpé mekáá nyaa echě etə́ngéné.
⁴ Póndé echě mod ábídeé á dyə́n-tē, eedyā́gkē
chõmchõm ésebán asébpé yā́l awobe. Mbéndé

édé-’ε ámpē híin échě béhídeé, nêḡgáne awobe á bwēm bwâm. Bwēm nêḡgáne kôb, mbeé, kúmbe é e’kii, ne bwēm née mebendé. ⁵ Héε Befarisia ne bemeléede bé mbéndé bésedtéé Yesue bánken, “Cheé ékásá bonj ábōḡ bembapεε bééhíde’ ayáge áde ábēd betaa bétédnéde sé? Bedyâg ndyééd áde béewopεé mekáá nyaa echě éhēdnadté.” ⁶ Yesue antimtén bó aá, “Nkal é’dáðdāḡ Yesayaa antāḡgēn áde ánhōbpē ne e’yale ábe Dyōb dénlōmēnnē mó tāḡgεne nyé bedog-badé, ḡgáne éténlédé nén, ‘Abēn bad bébage με edúbé é nsəl ḡgēn, bonj nímbab nlém méesaá áwēm.

⁷ Edúbé éche bébageε με éesaá dyamdyam, áyāle béyáḡte bad áhíd mbéndé é baányonḡ byánán édii mbéndé é Dyōb.’

⁸ Nyētédte mbéndé é Dyōb bonj pεn nyéhíde ayáge á baányonḡ.” ⁹ Héε Yesue ábádeé aá, “Nyēbenlad mwane átede mbéndé é Dyōb ábel nén nyéhíde ayáge ádēn dēn. ¹⁰ Moseε ahóbé aá, ‘Béé sóó ne nyon edúbé.’ Ahób-pε ámpē aá, ‘Kéznéé awě ahóbé sáá ké’ε nyaá dyam dé mbéb áyāl bétāḡgēné béwúú mó.’ ¹¹ Bonj nyéyáḡte nén bán nzé mod awóó chōm éche ántāḡgēnnē sáá ké’ε nyaá awōḡḡεn bonj ahóbé aá, ‘Échén chōm édé Kóban,’ (Nê adé bán édii chōm é Dyōb), ¹² né eewóó’ε nzōm áwōḡḡεn sáá ké’ε nyaá. ¹³ Né-óó, áde ayáge áde nyébageε bad ábélé nyéetédé eyale é Dyōb née dyam. Mam médé-’ε ámpē híin née nímén níme nyébeléé.”

*Mam níme mébele bonj
mod eesád’ á’sō é Dyōb
(Mat 15.10-20)*

¹⁴ Héε Yesue áchēnléé ene ndun e mod bonj álāḡgē bó aá, “Nyéwóḡlεn, nyésōḡtεn-ne με.

15 Chõmchõm éesaá éche ébide á ebwóg bon nées ésólé mod áte ébel mó abé mbinde á'sõ é Dyõb. Bon chõm échě ébide mod áte chõó ébele bon abé mbinde á'sõ é Dyõb.”* 17 Yesue anchené ene ndun e mod, asól á ndáb-te. Dõó ábē bembapεε bépédé bon bélāngē mó bán át̄nled bó ene ngan. 18 Hée Yesue ákwentanné bó aáken, “Nyémpē nyéesõntánné-yε? Nyéenyínéé nén bán kéchéé éche ésólé mod áte, éche ébide á mbid e ebwóg, éebeléé-sε mod abé mbinde á'sõ é Dyõb-ε? 19 Ngáne ésóléé mod áte, éepagké mó á nlém-tē. Ebelé ésud mó dásõ á abum-tē ébid-te.” (Yesue anhób nē álúmed nén aá ndyééd ké ehéé eboó adyé.) 20 Ambád aá, “Chõm échě ébide mod áte chõó ébele bon eesáá' á'sõ é Dyõb. 21 Ayāle, á nlém ní mod-tē dõó mewēmtεn mé mbéb nēngáne akáb dé mésón, echīb, ne ewúεn bēbideé. Mmē mewēmtεn móó mébelte mod mbéb. 22 Akáb dé mesón á ndáb e'wóngé, abé dé metog, ne abel á mam mé mbéb mémpēe nēngáne edogké, ábel mbinde é mekan, akón á bad, akal á bad metóm áyāl, abé á kúmbe ne abel dé e'yókél é' mekan. 23 Mmén mam mé mbéb mésyāāl mébide mod á nlém-tē mébelé-ε mod eesáá' á'sõ é Dyõb.”

Adúbe dé nken-a-mmwaád
(Mat 15.21-28)

24 Dõó Yesue ásyāngé bon ákäg á epeδ é mbwóg echě enchiit̄n myad mé Tirε ne Sidon. Hée ásólé ndáb póg, eéheδe'aá-ε aá modmod ábíi aá módē áwēδ-te. Ké nē bēmbē bēbíi. 25 Née mmwaád nhóg awē edāádaj é mbéb ébedé awe mwān a mmwaád

* 7:15 Donje á kálag dé'só abádé nchoo 16: “Kénzée awē awóó metúu áwóg.”

áte áwógé bán Yesue adé áhed, ampě ákwē-’ε mó á mekuu. ²⁶ Ane mmwaád abédée mmwaád a alon á Grikia awě béchyáá á pēd e mbwóg e Siria echě béchágεé bán Fonisia. Héε ácháa’έ Yesue aá ábíded mwān échē edǎǎdǎη é mbéb áte. ²⁷ Bon Yesue ankwentén mó aá, “Sé sébe sédíde bēndem. Eesaá bwām átéd ndyééd e bānbān ábwēme mbwé.” ²⁸ Ane mmwaád ankwentén aá, “Nê dēn a-Sāη, bon kǎǎηne mbwé echě edyεé á tébelε-sé ebεlé edyé púuted é medyé éche bēndem béhúnté.” ²⁹ Dǎǎ Yesue álāηγεé mó aá, “Ayāle échén ehób éche éhóbé nén, ehεle ésūē wε á ndáb. Edǎǎdǎη é mbéb éche ébéde awon mwān áte étédté mó.” ³⁰ Né-ǎǎ, ane mmwaád ansú á ndáb, atán nēηgáne mwān ánāηgé á anǎn mīn. Echē edǎǎdǎη é mbéb ēmmād mó atεde.

*Yesue achǎǎté mod awě
eewǎgne’ad, eehóbé’ad-’ε dyam bwām*

³¹ Héε Yesue áhídté á mbwóg e Tirε, átimé á Sidǎn á pēd e edib é Galilia, átimnád á pēd e mbwóg e Myad Dyóm. ³² Bad behóg bēmpεén mod áwē awě eewǎgne’aá, eehóbε’aá-’ε dyam bwām. Abé bad bēnchāη Yesue bán ábān ane mod ekáá á yǎl. ³³ Héε Yesue áhídnédé mó wéε ene ndun e mod édíf bon átimēn mó á ahāηgé á hǎm. Ansóléd memii á metúu ríme ane mod, ásob meléed bon ásitén mó echém. ³⁴ Héε Yesue ánóné ámin, áheeméd áte, bon áhǎbē aá, “Efáta,” nê adé nén bán, “Dibnéd.” ³⁵ Abwǎg-ábwǎg, ane mod ábootéd-tε awógen, echém étyéém mó á nsǎl, ábootéd-tε dyam ahób bwām. ³⁶ Héε Yesue ásímεé bǎ etúu áte aá béētúbpé modmod ádén akan dīn. Bon pǎndé téé echě áhóbé

aá béehábé', bó-'ε bēnabpé bó ahób hóbén. ³⁷ Bad bésyāāl ábe bēnwōg, yāl enkóm bó áte nyaa echē echabé ámīn bwāmbwam. Béhóbé'áá bán, "Abεle' mam mésyāāl bwām. Abεle kááηne bad bé ndóg bēwógne', ábελε-'ε e'bóbé é'hābē dyam."

8

Yesuε adídté e'kálé é' bad é'niin
(Mat 15.32-39)

¹ Mmē mesú mēn ndun e mod empée empě wée Yesuε. Ngáne bēnkēnwōngé chōm-εε bēdyágkē, Yesuε anchélé ábē bembapεε, álāηgē bó aá, ² "Ndé enén ndun e mod ngəl áyāle békébē ne mε e'pun é'láán, béewóo-'áa chōm éche bēdyákē bōob. ³ Nzé nsúúténé bó nzaa bōob, né bēhūn ásē á nzii áyāle bó donge á bad bēchábé abíd." ⁴ Héε ábē bembapεε bétimtanné mó bánken, "Héé mod áhεle ákud ndyééd á ehýāηge-tē hén echē ékwōg ábēn bad adyé-yε?" ⁵ Yesuε ansédéd bó aáken, "E'wεle é'tāη nyéwóo?" Bēnkwentén bán, "E'wεle saámbé." ⁶ Dóo álāηgēé ene ndun e mod aá bēdyεε ásē á ndōob-tē. Héε átédé ábē e'wεle saámbé, ásāgnān Dyōb, ákabtád bó áte, ábagé ábē bembapεε, bó-'ε békabpé ene ndun e mod. ⁷ Bēnwōη-'ε baá nguse bé súu ésad. Yesuε annaméd chómpē. Amaá-'áa chó anamed, ábagé bembapεε aá békabe bad. ⁸ Bad bēndyē ene ndyééd, békód-tε, kááη élyāg-kε ásē. Echē enlyāg ásē enlón e'lón saámbé. ⁹ Mesōηgé mé bad níme méndyē ene ndyééd mébédé dyam e'kálé é'niin. Yesuε ansúúd ábē bad áwab mendáb. ¹⁰ Asúúté-'áa bó súútén, asól-ε mó á bōle-tē ne ábē bembapεε, békē-'ε á mbwóg e Dalmanuta.

Befarisia béhede' e'chemléd
(Mat 12.38-42; 16.1-4)

¹¹ Befarisia bēmpě wée Yesue bébootéd mó apentén, béhédné mó e'chemléd ábe é'húú ádyōb. Bébélé'áá nê ákæg mó. ¹² Héé Yesue áhéémédé áte, boŋ áhōbē aáken, “Cheé ékás boŋ nyongel e'chii éhedé e'chemléd? Ne mbále, nlânge nyé nén mée, nyongel e'chii éekudté e'chemléd ké' ehóg.” ¹³ Héé áchénné bó, boŋ ásōlē á bǎle-tê, átimé á ped e edib eníní.

Esulten é Befarisia
(Mat 16.5-12)

¹⁴ Bōob-pōó, áde bembapēē ábe Yesue bésólé á bǎle-tê, bēnchatén e'wēle awále áyāl. Ewēle ehóg chēmpen chōó bēnlyagnédte á bǎle-tê. ¹⁵ Héé Yesue álângeé bó aá, “Nyétéd pónde ne esulten é Befarisia ne éche Herōde.” ¹⁶ Dōó békaleé bēn ne bēn bán, “Ahóbé nê áyāle deewānléé e'wēle áyāl.” ¹⁷ Yesue ambii chōm éche béhóbéé, héé ásedtéé bó aáken, “Cheé nyéhóbéé áyāle e'wēle ábe nyéewō'í? Kááh ne' bōob nyéebii'é ké'ε nyéesōhtené-ye? Chán nyélélé nlém á abum nén? ¹⁸ Nyéwóó mǐd, nyéenyínné-ye? Nyéwóó-ε metúu nyéewógné-ye? Kááhne bōob nyéēkamtánné-ye? ¹⁹ Ade mēnkabpé e'wēle é'taan ádíde e'kálé é' bad é'taan, e'lōŋ é'tāŋ e'wēle ábe bēnlyæg ásē ábe nyēnladté bēnlōnnē?” Bēnkwentén mó bán, “Dyōm ne é'be.” ²⁰ Ambád bó asēded ámpē aá, “Ade mēnkabpé-ε ewēle saámbé ádíde e'kálé é' bad é'niin, e'lōŋ é'tāŋ e'wēle ábe bēnlyæg ásē ábe nyēnladté bēnlōnnē?” Bēnkwentén mó bán, “E'lōŋ saámbé.” ²¹ Ambád bó asēded aáken, “Boŋ ké nê nyéesōhtené-ye?”

Yesue achōŋté mod awě akwedé ndím

²² Yesue ne ábē bembapεε bēmpě á Betsaida. Ahed dóo bad behóg bépééné mod awě akwedé ndím áwē, boŋ béchāá mó bán ábán mó ekáá á yǎl. ²³ Yesue ancháó ane mod á ekáá, áhidnéd mó á dyad-tê wê. Ansob mó meléed á mǐd, abán mó mekáá á yǎl, boŋ ásedté mó aáken, “Enyíne chōmchōm-ε?” ²⁴ Héε ane mod ánóné ámín boŋ áhōbē aá, “Nnyíne bad boŋ bényínnad nēŋgáne mel míme mékag.” ²⁵ Héε Yesue ábáné mó mekáá á mǐd ámpē. Dóo ane mod ákídté anɔn, mǐd mēndibnéd mó, ábootéd-te anyínen bwám. ²⁶ Yesue ansúúd mó á ndáb, áhōbē aá, “Wětɔgné-ε asól ádyad-tê ámpē.”

*Yesue mó adé Ane-awě-Béwógté
(Mat 16.13-20; Luk 9.18-21)*

²⁷ Yesue ne ábē bembapεε békágé’áá á myad míme médé á mbwóg e Kaisaria Filipi. Bépédé-’aá á nzii wê, dóo ásedtéé bó aáken, “Nzé-módé bad bó béhóbéé bán ndé?” ²⁸ Héε békwentanné bán, “Donge á bad béhóbe bán edíi Jɔne Ndusene, bēmpēe bán Elaijaa, ábíní-’ε bán nkal é’dáádəŋ nhóg.” ²⁹ Dóo ásedtéé bó ámpē aáken, “Boŋ nyébēn-ne nzé-módé nyéhóbéé bán ndé?” Héε Petro ákwentanné mó aá, “Wéé edé Ane-awě-Béwógté.” ³⁰ Ade Petro amaá-’aá ahób nê, Yesue ansím bó etúu áte aá béélāŋgē modmod nyaa e mod echě módíí.

*Yesue ahóbé t̄ŋgene metake míme
ákudté ne kwééd echě áwēē
(Mat 16.21-28; Luk 9.22-27)*

³¹ Yesue ambootéd ábē bembapεε ayáged, áhōbē aá, “Mwǎn-a-Moonyoŋ at̄ŋgéné ákūd metake

híin. Bad bémbáá bé dyad, beprise bémbáá ne bemeléede bé mbéndé bébāñ-’ε mó á yǎl. Běwūū mó, boñ e’pun ábe é’lonténé é’láán, āpuú.” ³² Yesue anhób ádén dyam nyaa echě énkēnkonhédte bó mbále ké póg. Hée Petro átímné Yesue á nkæg, boñ ákagé átímed mó áte. ³³ Boñ Yesue ankuné, ánān ábē bembapεε. Dóo ákánné Petro áte aá, “Hidé με á’sō-te, a-Satan! Mmoñ mewēmtεn méesaá mewēmtεn mé Dyōb, médií mewēmtεn mé moonyoñ.” ³⁴ Dóo Yesue áchénlé ene ndun e mod ne ábē bembapεε, boñ álāngē bó aá, “Kénzée awě adəá με ahíd, ásob yǎl mendíb, ápēm-me ádē awog ahíde με. ³⁵ Ayāle kénzée awě ahede ádē alongé asoñ ábōd dó. Kénzée-’ε awě abódé ádē alongé ayāle echēm ne ayāle mímén nkalañ ní bwām né ākud alongé áde déemaá’.” ³⁶ Nsyááñ ríhée mod ákudte nzé akudé nkōñsé rísyāal boñ abódé ádē alongé. ³⁷ Cheé mod áhelese ábe ákōde ádē alongé? ³⁸ Kénzée awě ákwāgēn με ne ábēm e’yale á nyongel e’chii echě ehídne Dyōb nlém níbe, abé-’ε ebébtéd, Mwān-a-Moonyoñ mó ámpē ákwāgēn mó á pónde echě ápεé ne ángel echě ésáá ne ehúmé éche Sáá.”

9

¹ Hée álāngéé bó aá, “Ne mbále, nlānge nyé nén meé, donge á bad átínté echēn béenyínénne kwééd díd áde bényínéé née nkamlen ní Dyōb mípédé ne ngíne.”

*Yǎl ehǎñléné Yesue
(Mat 17.1-13; Luk 9.28-36)*

² Ambīd e epun ntóób Yesuε anκεέν Petro, Jemσε ne Jone á mbɔɔd echě echabé ámin. Běmpen-εé bėmbē áhed. Awāb e'só-te hê dɔɔ ábē bembapεε bėnyíné nēε Yesuε áhánléné. ³ Mbóté éche ánhēē épené áte, épūbē-'ε féréd. Epúbé'áá nyaa echě modmod á nkōhsé éhelélé-σε apúbéd. ⁴ Hēε bėnyíné Moseε ne Elaijaa bėbídé taléd, bóɔbe Yesuε bėkale'. ⁵ Dɔɔ Petro álāngεé Yesuε aá, "A meléed, ébóó ngáne syāá dédíí hén. Délōη e'bem é'láán, échōη, éche Moseε ne éche Elaijaa." ⁶ Petro enkėmbíí'ε chōm éche áhóbéé áyāle mbwóg ní ngíne nıme mémbe bóɔbe baáb á yǎl. ⁷ Hê dɔɔ mbag ékúténé bó bon ehób-pe ébídē' á mbag-tê wê nén, "Awem Mwān a nlém nén, nyéwógne mó." ⁸ Abwōg-ábwōg dɔɔ bėnóné ekıde bon bėenyıne modmod ampée nzése Yesuε. ⁹ Ade bėsudéé á mbɔɔd mín nê, Yesuε ansım bó etúu áte, álāngē bó aá, "Nyéelāngé modmod dyam áde nyenyíné káəη ne á pónđé echě Mwān-a-Moonyon apuu'ε." ¹⁰ Né-ɔɔ, ábē bembapεε bėnkoó áde dyam ne bėn, bėsędté yǎl chōm-εε mpuu nídíí. ¹¹ Hēε bėsędtéé Yesuε bánken, "Cheé ékáá bon bemeléede bé mbéndé bėhóbé nén bán Elaijaa atāngéné asébe dé ape bon Ane-awě-Béwógté āpě?" ¹² Dɔɔ átımtanné bó aá, "Ne mbále Elaijaa atāngéné asébe dé ape atıí-'ε mam mésyāal. Cheé-ɔ ékáá bon étenléd á kálag e Dyōb nén bán Mwān-a-Moonyon ākūd metake híin, bad bėbār-'ε mó á yǎl? ¹³ Bon nlānge nyé nén mēé Elaijaa ammād ape, bėmběl-le mó ngáne bėndəngé. Nê dénlōnēđ mam nıme mēntenléd áyāl e echē."

Yesuε achōηté mwān

awë edaðəŋ é mbéb étagtéé
(Mat 17.14-21; Luk 9.37-43a)

¹⁴ Ade bépédé wée ábíníí bembapεε bébédé, béntān née ndun e mod éləŋnédé bó. Bemeléede bé mbéndé bépéntānnáá ne bó. ¹⁵ Anyín áde ábê bad bényíne Yesue, menyáké ménkōb bó bwāmbwam. Bēnnyəgéd áwē áleled mó. ¹⁶ Héε Yesue ásedtéé ábē bembapεε aáken, “Cheé nyáábōō nyépentanné?” ¹⁷ Dóó mod nhóg átíntē e ene ndun e mod ákwentanné aá, “A-meléed, mpééne awēm mwān a mwēnchóm áwōŋ áyāle edaðəŋ é mbéb édé mó áte, ébéle eehóbéé-’ε dyam. ¹⁸ Nzé ékóbé mó, ébéle éhūnēd mó ásē, mehod-te mébíde mó á nsəl. Ene pónde ádyāg mesoŋ á nsəl, anámén-ne. Nlāŋgé-’ε ábōŋ bembapεε mεé bēbíded mó chó áte boŋ béeheléé.” ¹⁹ Dóó Yesue ákwentanné aá, “Wáā, nyé bad bé’ chii, nyéewóó’ε adúbe. Chán mépéé nyé adyēn hén-ēē? Chán mépéé nyé awesén-é? Hyenáád me mwān awed.” ²⁰ Dóó bépíinedé mó ane mwān. Anyín ádē échē edaðəŋ é mbéb ényíne Yesue, énsōg ane mwān, éhūnēd mó ásē, áhāŋlād á ndōōb, mehod-te mébíde mó á nsəl. ²¹ Héε Yesue ásedtéé sáá aáken, “A etūn é pónde éhéé ákétagké nén?” Dóó sáá ákwentanné aá, “Bootya se á mwēndemé. ²² Eyōgké mó ahúned á muúte ne á mendib-te áwúu mó. Boŋ nzé dyam áde éhéleé-se ébel, ewóg sé ngəl, ewōŋgén sé.” ²³ Héε Yesue átímténé mó aá, “Wéé nzé dyam áde ádē nheléé se mbel-ε? Chōm ésyāēl éhéle ébenled ne mod awë awóó adúbe.” ²⁴ Abwōg-ábwōg dóó ane mwān sáá ákánté ehób ámin aá, “Ndúbpe, wōŋgén adúbe ádēm áde déekwognede.” ²⁵ Ndun e mod enyōgté’áá áladēn áte áhed. Ade Yesue

ányíné nê, ankáné échê edǎǎdǎŋ é mbéb áte aá, “A-edǎǎdǎŋ é ndóg ne é ebóbé, nkamlan wε mée ébíd mó áte, weesólé-’ε mó áte ámpē.” ²⁶ Echê edǎǎdǎŋ élébpé-’aá esaád, éságéd ane mwǎn ne ngíne, ébíd-te. Ane mwǎn antīm née ndim mí mod kǎǎŋ donge á bad béhǎbē bán, “Awédé.” ²⁷ Bon née Yesue áchǎŋgé mó á ekáá, átíidē mó ámín, ane mwǎn atyéém-mε. ²⁸ Yesue ansól á ndáb-te. Héε ábē bembapεε bésεdteé mó á kun-tê, bánken, “Cheé ênkǎŋ bon sênkênhêl échê edǎǎdǎŋ é mbéb abided?” ²⁹ Ankwentén bó aá, “Mekáne mwěmpεn móó méhεle mébídéd enén ndín e edǎǎdǎŋ.”

*Yesue ahóbé ámpē tǎŋgene eche kwééd
(Mat 17.22-23; Luk 9.43b-45)*

³⁰ Yesue ne ábē bembapεε béhídté-’aá hê, bépōŋ á mbwóg é Galilia. Enkênmwaá aá modmod ábíi wée módíí, ³¹ áyǎle ayágté-’aá ábē bembapεε aá, “Bébě Mwǎn-a-Moonyon á mekáá mé baányon. Bó-’aá béwūú mó. Nzé bémáá-’ε mó awúú ápuú ámbíd e epun é’láán.” ³² Bon ábē bembapεε béenkênsóŋténné chǎm éche ánhǎbpē, bébáá-’aá-’ε mó aseded.

*Nzéé atómténé mod ambáá abé?
(Mat 18.1-5; Luk 9.46-48)*

³³ Yesue ne ábē bembapεε běmpě á Kapenahum. Ade bépédé, bénsól á ndáb-te. Dóó Yesue ásεdteé bó aáken, “Cheé nyéswǎŋtánnáá á nzii bwéed?” ³⁴ Bon bénkênhǎbpé dyamdyam áyǎle bēn ne bēn bépéntánnáá tǎŋgene mod awě atómténé mod ambáá abé átínté echáb. ³⁵ Héε Yesue ádyéé ásē, áchǎgé ábē bembapεε dyôm ne bébe bon álǎŋgē bó aá, “Kéznéé awě ahede mod a mbáá abé, atǎŋgéné

abé ndimtene, abé-'ε mbəlede a moosyəál.”³⁶ Hê dɔɔ átédé mwɛndem bonj átíidē mó áwab tɪntê. Dɔɔ abwáádé ane mwǎn, bonj áhɔbē aá,³⁷ “Kéńzée awě akobé enén ndín e mwǎn á dín ádêm, né akobé me. Kéńzée-'ε awě akobé me, eékobéé mměn-pɛn. Akobé kóáñne ane awě alómé me.”

*Kéńzée awě eetəŋgán syánē,
né adé ne syánē
(Luk 9.49-50)*

³⁸ Jɔne anláá Yesue aá, “A meléed sɛnnyín mod abídte bad e'dəádəŋ bé mbéb áte á dín ádɔŋ, sɛnláá-'ε mó bán ásɔg abel nê, áyāle eésaá mod a eɔhɔŋ éche syánē.”³⁹ Bonj Yesue anláá bó aá, “Nyéelánge mó bán ásɔg abel nê. Mod ké nhóg eésaá awě ámad menyáké abel á dín ádêm, bonj ámbíd e pónde áhɔbē me mam mé mbéb á yǎl.⁴⁰ Ayāle, kéńzée awě eetəŋgán syánē né adé ne syánē.⁴¹ Ne mbále, nlānge nyé nén meé, kéńzée awě abagé nyé ké kôb e mendíb ámwé á dín ádêm, áyāle nyédíí bad bé Krísto, atəŋgéné níme nsábe akud.

*Mekəgsɛn níme mébɛlte bad mbéb
(Mat 18.6-9; Luk 17.1-2)*

⁴² “Kéńzée awě abělté enén ndín e mwɛndem eché edúbpé me mbéb, ébē mbonj átəə mó sáŋkalaa aláá á nkáŋ, béhúnéd-te mó á edíb é nkwě.⁴³ Nzé éɔhɔŋ ekáá ébɛlte wɛ mbéb, esél chó, épim. Edé mbonj wɛ ákud alonjé áde déemaá' ne epɛd é yǎl tómaa wɛ áwónj mekáá mébe bonj bébwém wɛ á dū-á-muú.*⁴⁵ Nzé éɔhɔŋ ekuu ébɛlte wɛ mbéb,

* **9:43** Donje á kálag dé'só ábádé nchoo 44: Ahed, e'kuu ábē é'dyāg bad béewāgkē, muú nímed-te méédímɛɛ.

esél ch́, épim. Edé wε mboη ákud alongé áde déemaá' ne eped é yǎl t́maá wε áwónη mekuu méβε, boη bébwém wε á dŭ-á-muú.† 47 Nzé ádoη d́d ábelte wε mbéb, ehúd d́, épim. Edé mboη wε ásol á nkamlen ní Dyōb ne d́d ahóg t́maá wε áwónη ḿd méβε boη bébwém wε á dŭ-á-muú. 48 Ahead, 'e'kuu ábē é'dyāg bad béēwāgkē, muú nímed-te méēdīmē.

49 “Muú ményāā mod ké ahée á yǎl ngáne nkwě nínyāηgeé á ndyéed-te. 50 Nkwě ḿbóó, boη nzé ḿbódé alan, chán béhele-se bényīnēd ḿ ampē? Nyényine' née nkwě, nyédyεε-'ε ne nsaη ne nhóg ne aníní.”

10

*Ayáged t̄āηgene anan
dé mmwaád á e'wónge
(Mat 19.1-12; Luk 16.18)*

1 Yesue anhidé áde abwóg á hōm, ampōη á mbwóg e Judeya, áchābē á ped e edib é Jodan eníní. Ndun e mod epagé'áá áwē, áyāgtē-'ε bó ngáne ámenténné bó ayáged. 2 Befarisia bémpě áwē ákəg ḿ. Bēnsedéd ḿ bánken, “Echēd mbéndé ch́ch́ ebagé kunze nén mod ánan mwaád á e'wónge-yε?” 3 Héε Yesue átimtanné bó aáken, “Chán mbéndé eche Mosεε ékalé?” 4 Bēnkwentén bán, “Mbéndé echě Mosεε ebagé kunze nén, mod áβε mwaád kálag echě elúmte nén bán, e'wónge é'máá boη ānan ḿ.” 5 Héε Yesue álāηgeé bó aá, “E'lel bé nlém á abum ábēn bóó

† 9:45 Doηge á kálag dé'só ábádé nchoo 46: Ahead, e'kuu ábē é'dyāg bad béēwāgkē, muú nímed-te méēdīmē.

bêmbël bonj Mosεε áβε nyé échén mbéndé. ⁶ Bonj se á mbooted, áde Dyöb áhágé bad, anhǎg mmwaád bó mwenchóm. ⁷ ‘Né-ɔó, mwenchóm átedé sáá ne nyan, abé ne mwaád. ⁸ Búmō bad béβε bétim mod nhóg.’ Né-ɔó, béesaá ámpē bad béβε, bonj bédii mod nhóg. ⁹ Né-ɔó, échě Dyöb áládé, modmod eepáá’.” ¹⁰ Ade bétimé ámbīd á ndáb-te, Yesuε ábē bembapεε bēnsedéd mó tângene dyam áde áhóbé. ¹¹ Héε Yesuε álângeé bó aá, “Kéznéé awě anané mwaád bonj awónj mmwaád ampée né akábé asón. ¹² Nzé mmwaád-te atědté nchóm bonj awóo mod ampée, né akábé asón.”

Yesuε anāmté bēndem
(*Mat 19.13-15; Luk 18.15-17*)

¹³ Bad bépééné’áá bēndem wéε Yesuε bán ábán bó ekáá á yǎl ânamed bó. Bonj ábē bembapεε bénkānē ábê bad áte. ¹⁴ Ade Yesuε ányíné nê, anlīj, aláá’-ε ábē bembapεε aá, “Nyétede bēndem béhyag áwēm. Nyéekás bó áyāle nén nyaa e bad néε bó chóó éwóó nkamlɛn ní Dyöb. ¹⁵ Ne mbále nlânge nyé nén mēé, kéznéé awě eékobe nkamlɛn ní Dyöb nēngáne mwēndem, éésónlé áwēd-te.” ¹⁶ Héε Yesuε áládé ábê bán áte, ábānē bó mekáá á nló nhógē-nhógē, ánamté’-ε bó.

Nhɔn ní bad ne nkamlɛn ní Dyöb
(*Mat 19.16-30; Luk 18.18-30*)

¹⁷ Ade Yesuε ábwógké eke ámpē, dóó mod nhóg ányágté áwē, abwóg mebóbónj áwē e’só-te, bonj ásedté mó aá, “A-meléed a bwām, dyam áhéé ntángeéné abel, ábel nén níkud alongé áde déemaá’?” ¹⁸ Héε Yesuε ásedtéé mó aáken, “Cheé ékás bonj échágé mε meléede a bwām? Mod ké nhóg

eesaá mod a bwâm étōméé Dyöb dēmpɛn. ¹⁹ Ebíí mbéndé éche éhóbe bán, ‘Weewúé’ mod, weekábé asón á ndáb e’wónǵé, weechíbé’, weebídé mbón e metóm, weédōǵé bad, beé sóó ne nyon edúbé.’” ²⁰ Héé ane mod áhóbéé aá, “A meléed, nhídé échén mbéndé ésyā́l bootya se á mwëndemé.” ²¹ Héé Yesue ánǵnéé mó chóón ne nlém mé edǵge, bon álǵngē mó aá, “Dyam ahóg áhedne wɛ. Kǵg, ésóm bwēm é’syā́l ábe éwóó, étéd nímé mǵné, ébe betóótōkē bé bad. Nzé ebélé nê, wǵkǵd nhǵn ádyöb. Ene pónǵé éhyɛ éhíde mɛ.” ²² Ade ane mod áwógé nê ansudén, asú-’ɛ ne ndutul á nlém-tê áyā́le ambé nhǵn bwāmbwam.

²³ Héé Yesue ákúnné mǵd wéɛ ábē bembapɛɛ bon álǵngē bó aá, “Elél áte bwāmbwam behǵn bé bad ásol á nkamlɛn ní Dyöb.” ²⁴ E’yale ábe Yesue bénkǵméd ábē bembapɛɛ yǵl áte. Ambád ahób ámpē aá, “A-baányan élélé áte bwāmbwam ásol á nkamlɛn ní Dyöb! ²⁵ Edé mwǵn e akan sǵnkalaa a nyam néɛ Kamél ápon á epǵn é ndǵnde tómaa nhǵn ní mod ásol á nkamlɛn ní Dyöb.” ²⁶ Ade bembapɛɛ béwógé nê yǵl enkóm bó áte bwāmbwam. Héé bǵn ne bǵn béhóbéé bánken, “Nzéé-’ō ahɛle ákud e’sóóson?” ²⁷ Héé Yesue ánǵnéé bó chóón, bon áhǵbē aá, “Ne baányon nén déehɛléé se abɛnled, bon ne Dyöb dyamdyam déeɛɛɛ áte.” ²⁸ Héé Petro áhóbéé aá, “Nǵné’, sêtǵdté chǵm ésyā́l áhíd wɛ.” ²⁹ Dóó Yesue áhóbéé aá, “Ne mbále, nlǵnge nyé nén méé, kénzéé awé atǵdté eche ndáb, baányan, nyaá, sáá, bán ne eche mbwóg áyā́l echēm, ne áyā́l e nkalan ní bwām, ³⁰ ákǵd tómaa ne nê á alonǵé dé’ chíi. Akǵd ndáb, baányan, bán, ne mbwóg mbwókel é ngen. Akǵd-te káónne metake á dǵn

ádêm. Akud-te alongé áde déemaá' á pónde éché ehúé' ³¹ Bon bad híin ábe bédé á'sō bōob bélyag mbíd, híin-ne ábe bénylyag mbíd bébē á'sō."

*Yesue ahábé ngen éche elónténé
éláán ngáne b'éwū' é mó
(Mat 20.17-19; Luk 18.31-34)*

³² Yesue ne ábē bembapεε békágé'áá á akuu á Jerusalem, m'-'aá antómén bó. Yǎl enkóm ábē bembapεε áte bwāmbwam, mbwóg-ke ríkób bad ábe behídé'áá bó. Ade békagké nê, dōo Yesue átímné ábē bembapεε á nkag ámpē bon álanḡē bó mam níme mébenléd ne mó. ³³ Héε áhóbεé aá, "Pón nyébíi bán dekag á Jerusalem, áwed-taá bébεé Mwān-a-Moonyon á mekáá mé beprise bémbáá ne bemeléede bé mbéndé. Bó-'ε bébē mbakú bán atánḡéné awé, bébē-'ε mó á mekáá mé bad ábe béesē bad bé alon á Israel. ³⁴ Béwelé mó, básobtád mó meléed á yǎl, báswādtāād mó e'tanḡú, b'éwúú-'ε mó. Bon ámbíd e e'pun é'láán āpuú."

*Jemsε bó Jōnε béhede' e'tál
(Mat 20.20-28)*

³⁵ Ambíd e nê Jemsε bó Jōn, bán ábe Zebedie bēmpē wéε Yesue. Ade bépédé, bénlāā mó bán, "A meléed, dyam áde áde séhedeé bán ébele sé." ³⁶ Héε Yesue ásedtéé bó aáken, "Cheé nyéhedeé bán míbele nyé." ³⁷ Dōo behóbεé bán, "Sēhede bán áde wédyεé'ε ádōn atii dé nkamlen, émwe sédyεε we á nkag, nhóg á ekáá émbáá aníní-'ε á ekáá é emwed." ³⁸ Héε Yesue ákwentanné bó aá, "Nyéebíi' é chōm éche nyésedtéé. Nyéēhēl metuné níme mépēmē apém-ε? Nyéēhēl edusen é metuné éche mékudté akud-ε?" ³⁹ Dōo

békwentanné mó bán béhĕl. Héε Yesuε álāngéé bó aá, “Nyéēpēm metuné míme mépēm̄mē, nyéēkūd edusen é metuné échĕ mékudté,⁴⁰ bon meewóó’é kunze âpweɗ mod awĕ ädyéé me á ekáá é mbáá ké’ε á ekáá é emweɗ. Dyöb dóo débĕ mímē metii wĕε bad ábe ánábnédé mó.”

⁴¹ Ade ábíńí bembapεε dyôm béwógé dyam áde Jemse bó Jon bésédté, bĕnliin bó bwāmbwam.

⁴² Héε Yesuε áchāgéé bó moosyáál benben bon álāngē bó aá, “Nyébíí nĕn bán bad ábe bébyééne néε benkamlenε bé nkōnsé ne bad bĕmbáá bé dyad, bĕbenlad ngíne ákamlen bad ábe bédé ásē echāb. ⁴³ Bon éetāngeneé abé nĕ átíntē echĕn. Kĕnzéé awĕ ahede aá móbĕ mod ambáá átíntē echĕn, atāngéne abé mbaledε awĕn. ⁴⁴ Kĕnzéé’ε awĕ ābē mod a’só átíntē echĕn, atāngéne abé ntān a moosyáál. ⁴⁵ Ayāle ké Mwān-a-Moonyon eépedéé aá bad bĕbenle mó, bon apedé ābele bad, ābe’ε áde alongé ákōde bad híin.”

*Yesuε achōhté mod
awĕ ankwε ndím
(Mat 20.29-34; Luk 18.35-43)*

⁴⁶ Yesuε ne ábē bembapεε bĕmpĕ á dyad á Jeriko. Ndun e mod ehídé’áá bó. Ade bĕmadté dyad áte nĕ, dóo bĕtáné mod nhóg awĕ béchāgé’áá bán Batimuse. Batimuse abédé’εé mwān awĕ Timause. Ankwε ndím. Andyéé á nkæg ní nzii, áchā̄mē bwĕm.

⁴⁷ Ade áwógé bán Yesuε a dyad á Nazaret móo atóme’ nĕ, ambootéd abón, áhōbē aá, “A-Yesu, Mwān a mbyaa míme Dabidε, wóg me ngól!” ⁴⁸ Bad híin békánné’áá mó áte, bĕlāngē’ε mó bán ádib nsəl. Bon mó’ε ambé ábōnē aá, “A-Mwān a Dabid, wóg me ngól!” ⁴⁹ Héε Yesuε átyéémé bon áhōbē

aá, “Nyéchéle mó.” Dóo béchénlé, bélāngē mó bán, “Weétāgē áte. Tyéém amīn achēnle wε.” ⁵⁰ Hée ane mod ábwémé kóte winíí, apádé ásē, ápāg-ke wée Yesuε. ⁵¹ Hée Yesuε ásedtéé mó aáken, “Cheé éhedeé wεé mbεle wε?” Ane mod anhób aá, “A-meléed, nhede mée rínyinen ámpē.” ⁵² Hée Yesuε álāngéé mó aá, “Kāg, adúbe ádōη ádíde wε bwām.” Abwōg-ábwōg ambootéd anyinen, áhīdē-ε Yesuε.

11

Yesuε asólé á Jerusalem née kāη
(*Mat 21.1-11; Luk 19.28-40; Jōn 12.12-19*)

¹ Ade Yesuε ne ábē bembapεε békwógé ape á Jerusalem, benben ne myad mé Betpeg ne Betani á Ekone é Menzab, anlóm ábē bembapεε bébe á’sō, ² álāngē bó aá, “Nyékag á dyad áde áde nyé á’sō nē. Nzé nyēsólé sólén nyéētán née bétāngé etum é nchóm a ésel awě mod éédīidēē mbéd. Nyéhune mó, nyéhyεene’.” ³ Nzé mod asēdté nyé aáken, ‘Cheé ékáá bon nyébelé nén?’ Nyéláa mó bán, ‘Sāngwée atógnéné chó, ālōm-mε chó ámbīd ábwōg-ábwōg.’ ” ⁴ Hée békíí bon bētānē’ etum é nchóm a ésel éche bétāngé á mmwε-rí-nzii bon béhunné’. ⁵ Hée bad ábe bentyēēm benben ne áhed bésedtéé bó bánken, “Cheé nyébeléé nē, nyéhunne échē ésel-ε?” ⁶ Bembapεε bēntimtén bó ngáne Yesuε ánhōbpē aá béhōb. Dóo ábē bad-te bétédte bó bán békag. ⁷ Bēmpεén échē ésel wée Yesuε, bétal chó échab mbóté amīn bon mó-ε ádiidé’. ⁸ Bad híin bētāl échab mbóté á nzii-tē ábe mó edúbé, ábíníí-ε bésēlē’ e’kikag é’ míí, bétalé’ á nzii-tē. ⁹ Bad ábe békágé’áá mó á’sō ne ábe béhíde’áá mó ámbīd béhágé’áá e’saad bán,

“Hosána, Mekεnag!

Nnam níbê ne ane awě apedé á d̄ĩn áde Sán̄gwéé.

¹⁰ Nnam níbê ne nkaml̄en níme ech̄ed sán̄ Dabid̄e, níme níhúé’.

Hosána, Mekεnag ne Dyöb áde ádé se ám̄ĩn!”

¹¹ Yesuε apedé-’aá á Jerusalem, asól á Ndáb-e-Dyöb. Ansimén ekíde ésyā̄l. Ngáne pón̄dé êmmadté atóm, ant̄ĩm ámbíd á Betani ne ábē bembap̄εε dyöm ne béb̄ε.

Yesuε abagé al̄ĩn á nḡal ebóm̄an

(Mat 21.18-19)

¹² Ch̄an é’bíníí áde béhúé’é á Betani, nzaa enkób Yesuε. ¹³ Annyín al̄ĩn á nḡal nchabnede ne byaá ám̄ĩn. D̄óó akíí áhed ányín nzé móh̄ele se mókud e’p̄um áwedé-m̄ĩn. Ade ápédé áhed enk̄entán̄né epum ké ehóg étōm̄éé byaá áyāle enén pón̄dé eebéd̄éé pón̄dé ech̄ē nḡal échyáá’é e’p̄um. ¹⁴ H̄éε ál̄an̄ḡéé ábē bw̄el aá, “Wéechyáá’é epum ámp̄ē mbéd̄.” Abē bembap̄εε b̄enw̄og áde Yesuε áhób̄é n̄ê.

Yesuε anané bekáb bé nyon̄gé

á Ndáb-e-Dyöb

(Mat 21.12-17; Luk 19.45-48; J̄on 2.13-22)

¹⁵ Yesuε ne ábē bembap̄εε b̄emp̄ē á Jerusalem. Ade b̄épédé, ansól á Ndáb-e-Dyöb, ábootéd-te bad ábe b̄ekábé’áá dyon̄ aw̄ēd-te ananted. Ankuné betébel̄ε ábe bad b̄ép̄enl̄é’áá m̄oné ám̄ĩn mekuu ám̄ĩn, ak̄un̄ē-’ε metii níme bad ábe b̄ésóm̄mé’áá mb̄an̄ḡé mekuu ám̄ĩn. ¹⁶ Enk̄emmwaá-’ε aá mod-mod átóm̄en ch̄öm é nyon̄gé ké ehóg á eyáde é Ndáb-e-Dyöb-te. ¹⁷ H̄éε áyágt̄éé b̄ó, áh̄ōb̄ē aá, “Eesaá mbále bán ét̄enl̄édé n̄én bán,

‘Echem ndáb echəgnéd bán ndáb e mekáne e melonj mésyāāl-ε?’

Boŋ nyētímté chó mbwəɔg mé bechífb!” ¹⁸ Bepriε bémbáá ne bemeléede bé mbéndé bənwōg áde Yesuε áhóbé nê, bébootéd-te nzii ahəd âwúu mó. Boŋ bémbē mbwóg áyāle ndun e mod esyāál echě embé áhed émbē menyáké ne mekan míme áyágté’áá. ¹⁹ Ade ngukél épédé Yesuε ne ábē bem-bapεε bēnhidé á dyad-té wê.

Áyáged t̄əŋene alín á ngəl ádē dénwē

(Mat 21.20-22)

²⁰ Mbwembwε, áde bétiméé ámbíd, bényĩn ádē alín á ngəl ngáne áwédé káəŋne á nkaŋ. ²¹ Héε Petro ákámtné dyam áde Yesuε ámbenlé, boŋ álāŋgē mó aá, “A-Sáŋ, nəné’, alín á ngəl áde wēmbéé ebómán áwédé.” ²² Héε Yesuε ákwentanné aá, “Nyédúbe Dyōb ne nlém ísyāāl. ²³ Ne mbále, nlāŋge nyé nén meé, kénzée awě álāā enén mbəɔd aá, ‘Hidé ásē, éhũn á edíb é nkwx-te’ boŋ adúbé ne nlém ísyāāl aá dyam áde móhóbéé débēnléd ésebán apide’, né débēnléd. ²⁴ Né-ɔó, nlāŋge nyé meé kéchéé éche mod ásédté Dyōb á mekáne-té, boŋ adúbe nén aá móɔkud chó, ákũd-te chó. ²⁵ Póndé ké ehée echě étyéémé wεé mókannε’, nzé ewánléné mod meliŋgá, élagsen mó, ábel nén awōŋ Titée awě adé ámĩn mó-’ε ámpē alagsen wε mímon mbéb.”*

Hée kunze eche Yesuε ébidé?

(Mat 21.23-27; Luk 20.1-8)

* **11:25** Donje á kálag dé’só ábádé nchoo 26: “Nzé nyéélagsán bad bémpée mbéb, ké awen Titée awě adé ámĩn éelagsénné nyé mímen mbéb.”

27 Yesue ne ábē bembapεε bēmpě á Jerusalem ámpē. Ahyómmé'áá á Ndáb-e-Dyöb-te. Hē dóo beprise bémháá, bemeléede bé mbéndé ne bad bémháá bé dyad bépédé áwē. 28 Dóo bésedteé mó bánken, “Kunze ehéé éwóó ábel nímén mekan? Nzé-módé abagé-ε we ene kunze?” 29 Yesue ankwentén bó aá, “Méesedéd nyé dyam ahóg. Nzé nyékwěnténé dó, né me-ε mǎlāā nyé kunze echě níwóó ábel nímén mekan. 30 Nzéé ambě Jone kunze ádusen bad? Dyöb-ε ngé baányon?” 31 Bēn ne bēn bēmbootéd apenten bánken, “Nzé dehóbé nén bán ‘Jone echě kunze enhúú ne Dyöb,’ né ásedéd syáné aáken, ‘Cheé-ō enkǎḡ boḡ nyénkěndúbé mó?’ 32 Boḡ nzé dehóbé bán, ‘Echě kunze ehúú ne baányon?’ ” (Béwógé'áá bad mbwóg áyāle bad bésyāāl bēndúbé bán Jone abédée nkal é'dáédəḡ.) 33 Né-ōó, bēnkwentén Yesue bán, “Séebi'ée.” Yesue mó-ε antimtén bó aá, “Né ké me-ε ámpē méeláá'ée nyé kunze echě níwóó ábel nímén mekan.”

12

*Ngan e bebel-bé-nsón
ábe bébébé nlém á abum
(Mat 21.33-46; Luk 20.9-19)*

1 Héε Yesue ábóótédé ngan abenled ákalen bó. Anhób aá, “Mod nhóg ankwěł nzag e e'pum é mel ábe bébenléé mím. Ankág chó, ábel bwāl wée béminéé ábē e'pum é' mel ábel mím, alón-ε ebem wée bédyεε'ée áwēd-te ánan menon. Ambě ene nzag wée bad ábe bóbóó békǎb mbote áte, ákē á alonj démpēe. 2 Néε pónde épédé echě bépádée e'pum, ane nwóó-nzag anlóm awě mbəlede wée ábē bebel-bé-nsón ákobe mó áde asii dé e'pum. 3 Héε ábē

bebel-bé-nsón békóbé ane mbaledε, béwānēn mó, bésúúd-te mó ámbíd ne mekáá mé ngên. ⁴ Dóo ane nwóó-nzag álómé mbaledε ampée. Bénlōgēn mó á nló, béwógéd-te mó e'són. ⁵ Nwóó-nzag ambé alóm mbaledε ampée, ábê bad bénwū ane ámpē. Bēmbēl melemem ne ekud émpēe, bēbómé donge, béwūē-ε ábíníí. ⁶ Mod awē anlyæg mó alóm abédéε awe mwān-a-mwēnchóm awē ândəŋgé bwāmbwam. Káəŋne á asóg, dóo álóméé ane mwān ne mewēmtēn nēn aá, 'Ngáne ádíí awem mwān, bēbē mó edúbé.' ⁷ Boŋ áde ábê bebel-bé-nsón bényíné nēe ane mwān áhúé'ε, dóo bēn ne bēn bēhóbéé bán, 'Ndyé-a-mbwóg nēn, nyéhyag déwúu mó ábel nēn eche mbwóg ésuuned syánē.' ⁸ Héε békóbé mó, béwūē' mó, bēbwém-me mó ndim ámbíd e e'ké." ⁹ Héε Yesue ásedtée aáken, "Bəəb-ɔó, cheé nwóó-nzag ábenlé ábê bebel-bé-nsón? Apé awúú bó, ábē-ε ene nzag wée bebel-bé-nsón bēmpēe. ¹⁰ Eyale é Dyöb éhóbe nēn aá, 'Aláá áde belón-bé-ndáb bēnchenéé, dóo átímé aláá dé etógén abé.

¹¹ Səngwée mó abelé nēn, édé-ε syánē menyáké á díid-te. Nyéeláá'ε nē-yε?" "

¹² Né-óó, bad bēmbáá bé Israel bēhédé'áá Yesue akób áyāle bēmbíi bán áyāle echáb dóo ákálé enén ngan. Boŋ bēmbē mbwóg áyāl e ene ndun e mod embé áhed. Né-óó bēntédé mó béke.

*Nsedtéd t̄əŋgɛne asaa á t̄ááse
(Mat 22.15-22; Luk 20.20-26)*

¹³ Bénlōm Befarisia ne bad bé epepé éche Herəde áke dé aseded Yesue dyam ábel nēn békóben mó awusé. ¹⁴ Héε bépédé áwē boŋ bēlāŋgē mó nēn bán, "A meléed, sébíí nēn bán ekale mbále.

Weekwognádté modmod. Weebáá-'ε bad mesó mé mbəm. Boη ekoηte bad mam mé Dyöb ayáged. Mbéndé eche syánē ehóbe nén bán désange' tááσε wέε Kaisεε, k̄η e Roma-yε?" ¹⁵ Boη Yesuε anchēm mīmāb medogké, hέε áσεdtεé aá, "Cheé nyékageé με. Nyéhyiined με mənέ mé ekii r̄n̄on mó." ¹⁶ Hέε bépééné mənέ mímed boη áσεdtε aáken, "Ediidingε éche nzéé chén, d̄in áde nzéé-'ε dén?" Bēnkwentén mó bán, "Abe Kaisεε." ¹⁷ Dóo álāngεé bó aá, "Nyébag-kóo Kaisεε éche édé éche Kaisεε, nyébag-kε Dyöb éche édé é Dyöb." Ade béwógé nē, yāl enkóm bó áte.

Nσεdtéd tâηgene mpuu
(*Mat 22.23-33; Luk 20.27-40*)

¹⁸ Besadusia bēmpē wέε Yesuε. Béndübē bán mpuu méesaá ámbíd e kwééd. Dóo béhóbeé bán, ¹⁹ "A-meléed, mbéndé e Mosεε ehóbe nén bán, 'Nzé mod awóo mmwaád boη awédé áde bó ane mmwaád béepedεé mwān awále, mwānyan a abum ahóg atāngéné ane nkúd awón ηabel boη d̄in áde mwānyan déēbōō.' ²⁰ Bōob-póo, bad bébéde mod saámbé ábe bēmbíd abum ahóg. Mod a'só anwón mmwaád boη awé áde bó mmwaád ne béepedεé bán awále. ²¹ Mwānyan awē anhíd mó anwón ane nkúd a mmwaád. Mómpē awé áde bó ane mmwaád béepedεé bán awále. Melemlem mé dyam mēmbenléd ne awē alónténé beláán. ²² Káōη bó mod saámbé asyáal bēnwōη ane mmwaád béwé-'ε, áde béepedεé mwān awále. Káōηne á asóg ane mmwaád mómpē anwé. ²³ Bōob-póo á póndé e mpuu, mmwaád awē nzéé ane mmwaád áchagnédté áyāle bó moosyáal saámbé

bénwōḡ mós?” ²⁴ Hées Yesue átímtanné bó aá, “Nyépane’ áyāle nyéesōḡtenéé chōm éche eyale é Dyōb éhóbéé, nyéesōḡtenéé-’ε ngáne ngíne e Dyōb ésógé abé. ²⁵ Póndé echě bad bépuú’é ámbīd e kwééd, mewōḡgé méebáá ámpē. Bad bēbē nēḡgáne ángel éche édé ámīn, béewōḡnéé. ²⁶ Βοῶβ-ρῶ, tḡḡgene mpuu, kíné nyéēláá’é á kálag e Mosεε á eped échě éhóbe áyāle mwā bwel awě ahyáá’ááyε? Ahed, éténlédé bán áde Dyōb álāḡgé Mosεε tḡḡgene Abrahamε, Aisigε ne Jakōβε ábe bēmmad awé, Dyōb dénhōb aá, ‘Mεé ndé Dyōb áde Abrahamε, Aisigε ne Jakōβε.’ ²⁷ Nē álúmte nén bán bédé á alonḡé. Dyōb ádíi Dyōb á bad ábe bédé á alonḡé, saké Dyōb á bad ábe béwédé. Nyépane’ bwāmbwam.”

*Mbéndé éβε éche etómténé etógnén abé
(Mat 22.34-40; Luk 10.25-28)*

²⁸ Meléede a mbéndé nhóg awě ambé áhed anwóg chōm éche béhóbéé. Adě ányíne aá Yesue abagé Besadusia nkwenten ní bwām, ansédéd Yesue aá, “A meléed, átíntē e mbéndé ésyāāl, mbéndé ehéé etómténé etógnén abé?” ²⁹ Yesue ankwentén mós aá, “Mbéndé echě etómténé etógnén abé edíi mbéndé echě ehóbe nén aá, ‘A-bad bé Israel nyéwóḡlen: Sāḡḡwéé áded Dyōb, mwēmpen-εé adé Sāḡḡwéé. ³⁰ Edāḡ Sāḡḡwéé ádon Dyōb ne nímonḡ nlém nsyāāl, ne échon edāédāḡ ésyāāl, ne nímonḡ mewēmten mésyāāl, édāḡ-’ε mós ne echonḡ ngíne esyāál.’ ³¹ Echě elonténé éβε echě chōmpē edé etógnén, edíi echě ehóbe nén aá, ‘Edāḡ mwānyonḡ nēḡgáne édáá echonḡ yāl.’ Mbéndé empée eesaá echě etómténé etógnén abé nēḡgáne

échéń ébe.” ³² Hée ane meléede a mbéndé álângeé Yesue aá, “A-meléed etángeńé. Ekalé mbále weé Dyõb ádíi ahóg, Dyõb démpēe déesaá-’ε étóméé mwēmpēn. ³³ Mod ádān-’ε mós ne nímē nlém nisyāāl, ne nímē mewēmtēn mésyāāl, ne eche ngíne esyāāl, ádān-’ε mwānyān ngáne ádáá eche yāl, atómtéńé etógnén abe tómaa ábe Dyõb mende níme béhyāntéé ne mende mémpēe.” ³⁴ Ade Yesue ányíné aá ane meléede a mbéndé ahóbńé debyéé, anláá mós aá, “Nkamlēn ní Dyõb méechabnedéé we yāl.” Ambíd enē modmod enkēnchū’é Yesue dyamdyam aseded ámpē.

*Nsedtéd tñgēne Ane-awě-Béwógté
(Mat 22.41-46; Luk 20.41-44)*

³⁵ Yesue ayógté’áá á Ndáb-e-Dyõb. Ahed dós áhóbéé aáken, “Chán bemeléede bé mbéndé béhele béhōbē bán Ane-awě-Béwógté abidé á mbyaa níme kñ Dabide? ³⁶ Dabide mwēn anhób áde Edáádān éche Esáá émbēé mós áte aá, ‘Sān Dyõbe anláá awēm Sāngwéé aá, Dyéé áwēm ekáá émbáá káñ ne á pónde echē mébenlé bon ékógtéd ábñ bad bé ekoyí ámín ne mekuu.’

³⁷ Néé Dabide mwēn ásébpé mós achəg aá Sāngwéé, chán-nō Ane-awě-Béwógté áheléé abé awe mwān?”

*Elébé tñgēne bemeléede bé mbéndé
(Mat 23.1-36; Luk 20.45-47)*

Ndun e mod ewóglánnáá Yesue áhed ne menyīnge bwāmbwam. ³⁸ Ade ayógtéé bós anhób aá, “Nyétéd pónde ne bemeléede bé mbéndé, bédā’ mengombe níme ríchábé ahyómen áte. Bédā-’ε bán bad bélente bós ne edúbé ésyāāl á

mebwóg née á dyon-tê nê. ³⁹ Bédəə-’ε metii mé edúbé adyεε á ndáb é mekáne, bédāη-’ε e’tál bé edúbé á hōm á ngande. ⁴⁰ Bédume’ mbwóg é bekúd, bédogné-’ε bad ntón-ntón mé mekáne. Békúd nkógsen níme ríhábé ámín.”

*Mende mé nkúd a mmwaád
(Luk 21.1-4)*

⁴¹ Yesuε andyεé benben ne ntyóg níme béhágé’áá mənέ mé mende áte á Ndáb-e-Dyöb, ánənέ’ ngáne bad béhāgkē mənέ áwēd-te. Ekud é behən bé bad béhágé’áá ekud é mənέ. ⁴² Dóo ntógétōke a nkúd a mmwaád ápédé, boη áhāg mənέ mé ekii níme ndé ké bedáleε béβε. ⁴³ Héε Yesuε áchágé ábē bembapεε benben boη álāηgē bó aá, “Ne mbále, nlāηge nyé meé, nímén ntógétōke mé mmwaád ríhédé mənέ tómaa ábén behən bé bad bésyāāl. ⁴⁴ Mənέ níme ábē bad béhédé, ndii mənέ níme ríhóbé bó ásē, boη anén mmwaád ne atóg áde ádíí, ahédé mənέ rísyāāl níme áwóó, rísyāāl níme ámbēē atagnan yāl.”

13

*Yesuε ahóbé aá
bépāηtēd Ndáb-e-Dyöb
(Mat 24.1-2; Luk 21.5-6)*

¹ Yesuε ambíd á Ndáb-e-Dyöb. Ade ábídeé nê dóo awē mbapεε nhóg álāηgēé mó aá, “A-meléed nənέ’, meláá ne nlóηtéd ní Ndáb-e-Dyöb mén níbóó bwāmbwam.” ² Yesuε ankwentén mó aá, “Enyíne’ échén ngíne é nlóηtéd-ε? Aláá ké ahóg déelyagké ámín e waáb, bépāηtēd mó áte mésyāāl.”

*E'bébtéd é' mekan ábe bébenléd
(Mat 24.3-14; Luk 21.7-19)*

³ Yesue ankɛ adyɛɛ á ekone é Menzab mín. Echê Ekone ébédé á müde ní Ndáb-e-Dyöb. Ahed dɔɔ Petro, Jemse, Jɔne ne Andreyá bépédé boŋ bélāngē mó wée bóbɔɔ bɛnpɛn bɛbédé bán, ⁴“Láá sé pón dé echê mímén mam mébenléd tɛ, éláa-’ɛ sé e’chemléd ábe bélūméd bán pón dé echê mébenléd tɛ epedé.”
⁵ Yesue anláá bó aá, “Nyétéd pón dé nyéemwāg-ke se modmod ádog nyé. ⁶ Bad híin bépɛ á dīn ádēm bēhōbē bán, ‘Mɛ-ɛé ndé Ane-awē-Béwóg tɛ.’ Bédōg-ke bad híin. ⁷ Nzé nyēwógé bán nzum éwante’ ké’ɛ nyēwógé nzunze é nzum, nyéētāgē áte. Nén átāngéné abenled, boŋ nê déelūmtɛɛ nén bán asóg ámáá aɛ. ⁸ Aloŋ ahóg détyēmēn ádíníí nzum. Nkamlen nhóg-ke nítyēmēn mímíníí. Ndɔɔb eénəŋnéd mebwóg ne mebwóg, nzaa-’ɛ ēbē. Nén débē nēŋgáne mewɛ mé’sō míme mmwáád áwógéé nzé ahɛde achyáa. ⁹ Nzé mímén mam mébóótédé-’ɛ abenled, nyétédɛn yǎl pón dé áyāle békōb nyé, bɛbɛ nyé á mekáá mé bad bé kóte. Béwanén nyé á ndáb é mekáne, nyétyém-mɛ á nkáásé á’sō é’ benkamlenɛ ne kəŋ é bad á yǎl echēm. Nén débɛnléd ábɛl nyékale bó nkalan ní bwám. ¹⁰ Bétāngéné née bésébpé nkalan ní bwám akal meloŋ mé nkōŋsé áte mésyāāl, boŋ asóg dépɛ. ¹¹ Nzé békóbé-’ɛ nyé boŋ bépééné nyé á kóte, nyéētāgē áte, áyāle dyam áde nyéhōbpē. Nzé ene pón dé epedé, nyéhōb kéchéé echê ébagnéd nyé, áyāle dyam áde nyéhōbpē débíd ne Edáádəŋ éche Esáá saké ne nyé. ¹² Bad bébagé baányanŋ á mekáá mé bad bɛmpēe áwúu bó. Besáá-bé-bǎn bɛbɛl melemlem ne ábab bǎn. Bǎn-ne ámpē békunnén

besáá bóabe benyaá yǎl ábel béwúu bó. ¹³ Moosyáál ákóó nyé áyāl e dīn ádēm. Boŋ kénzée awě ákaán nímé metake nlém kááŋ ne á asóg, ákūd e'soósoŋ.”

Dyam dé ébébtéd

(Mat 24.15-28; Luk 21.20-24)

¹⁴ “Nyéēnyīn née ekúkú é akan éche épeene e'sôn á'sō é' Dyōb édíí wée énkéntáŋgéné abé.” (Nyé ábe nyélaa' nímén mekan nyésōŋten mó bwâm.) “Nzé nyényiné nê, bad ábē bédé á Judeya bétóm mehélé, béke bésōm á e'kone mīn. ¹⁵ Mod awě adé á nnoŋ ní ndáb mīn eétoŋné aké á ndáb-te átéd chōmchōm. ¹⁶ Mod awě mó-'é adé á nzag-tê, eétimē ámbíd átéd eche sôte. ¹⁷ Ebē ebébtéd ne bebaád ábe bēbē nkog ne ábe bémwāŋtē nímé mesú. ¹⁸ Nyékānne nén bán, nén déebenlád ne nyé á pón dé e nkóg áde ahéb ádíí ngíne bwāmbwam, ¹⁹ áyāle ndaŋge echē ébē ábē e'pun, ébē ndín echē eébé dé mbéd bootya Dyōb áhage nkōŋsé ape epun é'chii. Dyamdyam née ádé déebenléd-taá ámpē mbéd. ²⁰ Boŋ Sāŋgwée amaá ábē e'pun é' metake asél áte. Nzé énkēmbé nê, né modmod éečoŋgé. Boŋ á etútú é bad ábe ápwédé, asélé ábē e'pun áte. ²¹ Ene pón dé nzé mod aláŋgé nyé aá, 'Nyénōne', Ane-awě-Béwógté mōnén' káa, 'Nōné' mōníníí, nyéedúbpe'. ²² Bad híin bēbíd, bó mod té ákalé metóm aá móo módē Ane-awě-Béwógté. Bekal bé'daádāŋ bé metóm ámpē bēbíd. Bēbelé menyáké, bēlūmtē-'é e'chemléd híin. Bēbel nén ábel boŋ bédog bad ábe Dyōb ápwédé, nzé nzii edé ádog bó. ²³ Nyétéd pón dé. Nlángé nyé nímén mam mésyāal á'sō é' pón dé.

*Epe é Mwǎn-a-Moonyon
ne asóg dé nkòḡsé*

(Mat 24.29-31; Luk 21.25-28)

²⁴ “Abê e’pun-ne, áde póndé e ndaḡe ne étómmé
tómén

‘etondεε ákwε ehíntén,
ngɔn-ne esóg apεn,

²⁵ betintine bébíd ámín béhūn ásē,
ngíne-’ε éche édé ámín énaḡnéd á e’dii.’

²⁶ Ene póndé dɔɔ bényínnē nées Mwǎn-a-Moonyon
áhúe’é á mbag-tê ne ngum ne ehúmé é ngine.

²⁷ Alóm éche ángel á metóḡgé mé nkòḡsé mésyāāl
méniin, álad bad ábe Dyǔb ápwédé áte, bootya
atóḡgé dé nkòḡsé ahóg ápe ádíníí.

*Yesuε áá bad bétêd
eláḡsén ne alín á ngəl*

²⁸ “Nyétêd eláḡsén ne alín á ngəl. Nzé ngen
ébóótédé byaá békɔālē abided, nyêbele nyébíí bán
nchoḡ rídé benben. ²⁹ Melemlem nzé nyényíné

nímén mekan mésyāāl mébenlad, nyébíí nén bán,
Mwǎn-a-Moonyon akwogé apε, adé-’ε benben.

³⁰ Ne mbále, nláḡe nyé nén meé, enén nyonḡel
e bad êdii ebé ámín boḡ nímén mekan mésyāāl

mébenlád. ³¹ Nkoḡ mí mín ne nkòḡsé bémaá boḡ
ábêm e’yale bébē abé ne abé.

*Modmod eebii’ε epun
éche Mwǎn-a-Moonyon ápeé*

(Mat 24.36-44)

³² “Modmod eebii’ε epun pen ké’ε póndé echē
nímén mam mébenlédté. Ké ángel éche édé ámín
éebíí’é, ké Mwǎn ámpē eebíí’é. Titée mwěmpen
mó abíí póndé eche nímén mekan mébenlédté.

³³ Nyétêd póndé, nyébonṣen, áyāle nyéebíí'é áde ene póndé épéé. ³⁴ Ebē nêṅgáne mod awě anlédé eke ake, bon alyágnéd ábē bembəledε ndáb, ábe nhóg-téé míme nsón, aláá'-ε mod awě anone' mmwe mé e'ké aá ábele nsón bwám. ³⁵ Né-óó, nyétêd póndé áyāle nyéebíí'é pondé echě Sāṅgwéé a ndáb ápéé. Ahéle ápē ngukél, ké'ε melúde, ké'ε epog é mbwεmbwε, ké'ε mbwεmbwε. ³⁶ Nzé apedé táléd eetāṅgenεé néε átáné néε nyékúneé. ³⁷ Né-óó, saké nyé bēnpēn rílanṅεé ádén dyam bon nlanṅe moosyáál méé, 'Nyétêd póndé.' ”

14

Béhagke Yesue

(Mat 26.1-5; Luk 22.1-2; Jōn 11.45-53)

¹ Enlyǎg e'pun é'be, Ngande e Nnyíme-ámīn ne e Ewεle-é-Nṅēn ápe áte. Beprise bémháá ne bemeléede bé mbéndé behágé'áá mwane ákób Yesue á mesoam-tê, áwúu mó. ² Bon bēnhōb bán, “Deébēlē nê á mbwε ní ngande áyāle né bad bēpēn epuutéd.”

Béwógté Yesue á Betani

(Mat 26.6-13; Jōn 12.1-8)

³ Yesue ambé á Betani á ndáb wéε Simōne awě ankwě nkole mé meləṅ. Ade ádyágkē ndyééd nê, dóo mmwaád nhóg ápédé ne apom á dyǎg dé elod é bwám áde dēnlēl nkun bwámbwam. Adé dyǎg bébénlé dó nád. Hê dóo ákógté nló mé epom bon ásyogé Yesue ádé dyǎg á nló. ⁴ Bon donṅe á bad ábe bébédé áhed bēnlīṅ bwámbwam, bésedté nhóg ne aníní bánken, “Cheé ékáá bon anén mmwaád ábēbtē' enén ndín e dyǎg? ⁵ Béhélé'áá-sε bésóm

ádén dyǒg nkun míme ríchábé ámín, bétéd mímé mǎné bébē betóótókē bé bad.” Né-ǒó, bēnhōbēn ane mmwaád bwāmbwam. ⁶ Boŋ Yesuε anláá bó aá, “Nyéchene mó. Cheé nyétagtεé mó? Aběnlé me kǎse e dyam echě eboó bwāmbwam. ⁷ Betóótókē bé bad bébē ne nyé pǒndé ésyāāl, pǒndé ké ehéé echě nyédáá-’ε bó awōngεn nyéhεle nyēwóngén bó, me pεn méebáá ne nyé pǒndé ésyāāl. ⁸ Abelé wéε mekáá mǎpédé mó. Asyǒgé me dyǒg á nló áboŋsεn nlíme mímem á’sō é’ pǒndé. ⁹ Ne mbále, nlange nyé nén meé, kéhéé áde nkalanj mí bwām mékanlédté nkǒŋsé áte rísyāāl, bēhōb dyam áde anén mmwaád ábélé ákamtεn mó.”

Judasε akwεnténe Yesuε asóm

(Mat 26.14-16; Luk 22.3-6)

¹⁰ Ambíd e nê, mbapεε nhóg átínté e bembapεε dyôm ne bébe awě béchágé’áá bán Judas Iskariǒde ankě beprise bémháá atán ábel boŋ ásóm Yesuε áwāb. ¹¹ Beprise bémháá bémbe menyinje ne dyam áde Judasε ánlāá’é bó, bēhōb-pε bán bébě mó mǎné. Né-ǒó, Judasε ambootéd nzii ahεd ásóm Yesuε.

Yesuε ne ábē bembapεε bédyédé

Ndyééd e Nnyíme-ámín

(Mat 26.17-25; Luk 22.7-14, 21-23; Jǒn 13.21-30)

¹² Bǒb-pǒó pǒndé e ngande e Ewεle-éNgên empě. Mbwε mé’sō áde béwúé’áá bán bé rídyǒŋ mí mbód áboŋsεn ndyééd e Nnyíme-ámín, bembapεε ábe Yesuε béntān Yesuε, bésεdté mó bánken, “Héé wédǎŋgé wéé séboŋsεn wε ndyééd e Nnyíme-ámín?” ¹³ Dǒó Yesuε álóméé bembapεε bébe ne nlyágtén nén aá, “Nyékag á dyad-té, mod áboméŋ

nyé awě apémé apom dé mendíb, nyéhíde mó.
¹⁴ Nzé nyêpedé, nyéláa nwóó-ndáb bán, ‘Meléede ahóbé aáken, Héé toŋ e beken édíí echě modyēē ndyééd e Nnyíme-ámīn áte ne ábē bembapεε?’
¹⁵ Alūmēd nyé toŋ echě ekalé áte echě bémáá aboŋsen, bénábpé-’ε áte. Ene toŋ edé ámīn á ndábite. Nyéboŋsen syāā ndyééd áhed.” ¹⁶ Héé ábē bembapεε béhídté boŋ békág á dyad-tē. Béntān mekan mésyāāl ngáne Yesuε ánlāā’é bó, bēmbonŋsén-ne ndyééd e ngande e Nnyíme-ámīn. ¹⁷ Néε ngukél épédé Yesuε ne ábē bembapεε dyôm ne bébe bēmpě áhed. ¹⁸ Bedyágé’áá ndyééd á tébele. Póndé echě bedyákē ndyééd nē, dōo Yesuε áhóbéé aá, “Nlānge nyé nēn mēé, nyé mod nhóg ábě mε á mekáá mé bad bé ekoyí, nyé nhóg awě adyāg ndyééd ne mε.” ¹⁹ Nēn dēmbēl bembapεε bēnsudén bwāmbwam. Bēmbootéd mó asēded nhóg ámbíd e aníní bán, “Ndúbpe mēé saké mε.”
²⁰ Dōo átímtanné bó aá, “Mod nhóg áfínté nyé bad dyôm-ne-bébe, mod awě súmō sēētōdé ewele á dīse-tē atōde ahóg. ²¹ Mwān-a-Moonyoŋ áwē ngáne éténlédé boŋ medim ne ane mod awě ášōm mó. Ebágáá bwām ne ane mod nzé bēnkētōgen mó achyáa.”

Ndyééd echě Sāngwée

(Mat 26.26-30; Luk 22.14-20; 1 Kor 11.23-25)

²² Ade Yesuε ne ábē bembapεε bedyákē ndyééd nē, dōo átédé ewele, ásāgnān Dyōb, boŋ ákabtáád áte, ábagé ábē bembapεε áhōbē aá, “Nyékob nēn, yāl echēm nēn.” ²³ Ámbíd e nē, antéd mbwendé mí mīm, ásāgnān Dyōb, ábagé bó. Bó moosyáál-le bémwâg. ²⁴ Dōo Yesuε álāngeé bó aá, “Mmēm mekií

mômén míme ísyógké á nló mí bad híin. Mmén mekií médií mekií mé melě mékɔ̄lě. ²⁵ Ne mbále, nlânge nyé nén meé, méemwáá mímén mím ámpé kóŋ ne epun éche mémwēē mó ekóólé á nkamlen ní Dyòb.” ²⁶ Bénkɔn nkánge mé nságnen. Néε bémáá akón, bēnkě á Ekone é Menzab.

Yesue ahóbe ngáne

Petro ábāngē mó á yǎl

(*Mat 26.31-35; Luk 22.31-34; Jon 13.36-38*)

²⁷ Yesue anláá ábē bembapεε aá, “Nyé baásyāāl nyéenyágéd, nyétēdē με. Ayāle éténlédé á kálag e Dyòb nén bán,

‘Měwūū nnɔn-a-mbód,
mbód ésyāāl épántéd áte.’ ”

²⁸ Dóo Yesue áhóbεé aá, “Boŋ áde ápuúdté με, mēkě á’sō á Galilia áwed-taá nyétānnē με.” ²⁹ Dóo Petro áhóbεé aá, “Ké moosyāāl annyágéd átēdē με, με pen méetédéé με.” ³⁰ Dóo Yesue álângeé Petro aá, “Ne mbále, nlânge με meé, nkuu nén dēn, nchóm-a-kúb adēhób aá mótdō’ ngen éβε wěbāŋ με á yǎl ngen éláán.” ³¹ Héε Petro ábádtéé mó áte aá, “Ké nkán móó bésēlēē με, méebánge με áyāl mbéd.” Bembapεε ábíní bésyāāl bómpē bēnhōb melemlen.

Yesue akánné á Getsemani

(*Mat 26.36-46; Luk 22.39-46*)

³² Ambíd e nē Yesue ne ábē bembapεε bēnkě á abwóg á hōm áde béchágé’áá bán Getsemani. Ade bépédé Yesue anláá bó aá, “Nyédyεε hén, με’ε níke níkáne.” ³³ Ankéén Petro, Jemse ne Jonε ákáne. Ndánge ne metake híin bēmpíí mó á nlém-tē. ³⁴ Dóo álângeé bó aá, “Ndánge echě edé με á nlém, ehεle-se ewúú με. Nyélyág hén, nyédyεεn

me epin.” ³⁵ Ansíde á’sō, abwém yāl ásē, boŋ ákânne’ aá nzé nzii edé echē ene póndé e metake éhélé se ébāmē mó, ébame. ³⁶ Anhób aá, “A-Tê, Titée, ehéle ébel kéchéé. Kobén me nímén metuné. Boŋ ké nê, bēl ngáne ébóŋnéde wε, saké ngáne ébóŋnéde me.” ³⁷ Ade áamáá akáne, antīm ámbíd wée ábê bembapεε béláán. Antán nées békúneé. Dóo álângeé Petro aá, “A-Simōn, ekúne’-ε? Cheé ékээ boŋ weéhele awεsen ádyεen me epin ké háwa póg? ³⁸ Nyédyεε epin, nyékânne’-ε ábel nén Dyōb déemwäg-sε mekágsen mépiinéd nyé. Nlém nídáá abel boŋ ekob é yāl édé mbwóg.” ³⁹ Antīm ámbíd ámpē, áke akáne melemlem ngáne ánsēbēē akáne. ⁴⁰ Ade átímé ámbíd ámpē, antán nées békúneé áyāle e’chó bēmbē bó á dīd bwāmbwam. Né-óó bēnkēmbíí’ε chōm éche bélângeé mó. ⁴¹ Ade átímé ámbíd ngen éche élónténé éláán dóo álângeé bó aá, “Nyēlyagé nyékúne’ nyékómme’-ε nyé áte-yε? Nê ákwógé! Póndé epedé echē bēbεé Mwān-a-Moonyoŋ á mekáá mé bad bé mbéb. ⁴² Nyépáde ásē dékag. Nyénōne’, mod awē akií me ntúré mó ahúε’ nén.”

Békóbé Yesue

(Mat 26.47-56; Luk 22.47-53; Jōn 18.3-12)

⁴³ Ehób éepedéé Yesue amaa á nsəl boŋ Judase ápag. Judase abédée mbapεε nhóg átíntē e bembapεε dyōm-ne-bébe ábe Yesue. Ampē ne ndun e mod. Abê bad bēnwālē nkwáté ne mbid. Beprise bēmbáá, bemeléede bé mbéndé ne bad bēmbáá bé Israel bóó bēnlōm bó. ⁴⁴ Bōōb-pōó, ntúré awe Yesue ammād bó e’chemléd abε aá, “Kéznéé awē méhēē tâl, né mod awē nyéhεdeé mōne. Nyékōb mó, nyécháā’-ε mó bwām boŋ nyékεene mó.” ⁴⁵ Judase

apedé-'áá pɛén, átōmē-'ε wée Yesue. Anhób áá, “Ameléed.” Ahé-'ε mó tâl. ⁴⁶ Hée ábê bad békóbé Yesue, béwéd-te mó acháa. ⁴⁷ Dóo mod nhóg áfintê e bad ábe bémbē ne Yesue ádólé nkwáté á abám, née átómté mó, asél-le ntân awě prise ambáámbáa etúu. ⁴⁸ Hée Yesue ásedteé bó áá, “Nchíb móo rídii awě nyéééné nkwáté ne mbid ahye dé akób-ε? ⁴⁹ Epun téé mbédé á Ndáb-e-Dyöb ne nyé, r'ýāgtē bad, nyéékóbe mε. Bon e'yale é' kálag e Dyöb é'tánǵéné alón.” ⁵⁰ Hê dóo bembapεε bésyāāl bétédté mó, bon bétómé mehélé. ⁵¹ Kódemod póg ebédé áhed, éhídē Yesue ámbid. Anwáá dásō esón é abad chēmpεn. Abê bad bēnkǵg bán békób mó, ⁵² bon antóm mehélé ne nsób, áchennéd-te bó échē esón é abad.

Békáádté Yesue

(*Mat 26.57-68; Luk 22.54-55, 63-71; Jñn 18.13-14, 19-24*)

⁵³ Bad ábe bēnkōb Yesue bēnkéén mó wée Prise Ambáámbáa. Beprise bémbáá, bad bémbáá bé Israel ne bemeléede bé mbéndé bēmpǵ bēlādēn áhed. ⁵⁴ Ade békεεnéé Yesue nê, Petro ahidé'áá mó ámbid mwă etûn kááñ asól á eyáde éche prise ambáámbáa. Andyéé áhed ne benon bé Ndáb-e-Dyöb, áwālē muú. ⁵⁵ Bǵǵb-pǵǵ, beprise bémbáá ne bad bé káánsel bésyāāl bēhédé'áá bad ábe bēbíd mbón é metóm á nló wée Yesue ábel nén béwúu mó, bon bēnkēnkudté ké nhóg. ⁵⁶ Ekud é bad émbid mó mbón é metóm á yəl, bon béébédéé nsəl nhóg. ⁵⁷ Hée donǵe á bad bétyéémé ámin, bon bēbídē mó mbón é metóm bán, ⁵⁸ “Sēnwóg née áhóbé áá, ‘Měbootéd enén Ndáb-e-Dyöb echē baányon bélóó, nlón empée,

átíntê e e'pun é'láán echê béēlôñneé mekáá.' ”
⁵⁹ Boñ ké nê, échab mbóñ é metóm énkêmbáá nsəl nhóg. ⁶⁰ Dóo prise ambáámbáa átyéémé ámín átíntê e bad bé káánsəl, boñ ásedté Yesue aáken, “Weewóó'é dyamdyam ahób tâñgene dyam ádé ábén bad béhóbé wε á yäl-ε?” ⁶¹ Boñ Yesue andyεé mó ngên, enkênkobéé dyamdyam. Dóo ene prise ambáámbáa ésedtéé mó ámpē aá, “Wε-εé edé Aneawě-Béwógté, Mwăn awě Dyób áde bad bébageé edúbé-yε?” ⁶² Héε Yesue ákwentanné aá, “Méé ndé, nyéēnyín-ne ngáne Mwăn-a-Moonyon ádyéé á ekáá émbáá é Dyób a Ngum. Nyéēnyín-ne née áhúé'é á mbag-tê ámín.” ⁶³ Héε prise ambáámbáa ányábé mbóté álúmed nén aá mólií, boñ áhóbē aá, “Mbóñ éhéé émpēe déhédeé? ⁶⁴ Nyêwógé née ásyáá'é Dyób. Cheé nyéhóbé á yäl echê?” Héε bó moosyáál béhóbéé bán atñgéné awé. ⁶⁵ Donje á bad bēmbóotéd mó meléed asob á yäl, békūtān mó mīd, bébómé mó, bélāngē-'ε mó bán, “Láá-'ε sé mod awě abómé wε.” Dóo bembəlede bétédé mó, boñ bébootéd-te mó abómteed.

Petro abáá Yesue á yäl

(Mat 26.69-75; Luk 22.56-62; Jñn 18.15-18, 25-27)

⁶⁶ Wéε Petro ádyéé ásē nê á eyáde-tê, dóo mbəlede nhóg a mmwaád awě prise ambáámbáa ápédé. ⁶⁷ Annyín Petro awále muú. Dóo ásimné mó boñ álāngē mó aá, “Wémpē wembé ne Yesue awé abíde á Nazarét.” ⁶⁸ Boñ Petro ambán échê ehób á yäl, aá, “Meebí'é, meesóñtán-naá chóm éche éhóbéé.” Amaá-aá ahób nê abíd-te á mmwε. Ene pónde

chën nchóm-a-kúb antón. * ⁶⁹ Dóo ane mbəlede ányíné mó ámpē boŋ ábootéd bad ábe bébéde benben aláa aá, “Anén mod adé nhóg awě mómpē ahídé’áá Yesue.” ⁷⁰ Boŋ Petro ambāŋ á yǎl ámpē. Eebeméé áte ámpē dóo bad ábe béntyēēm áhed bélângeé Petro bán, “Mbále chó edé. Edé nhóg awě ahídé’áá Yesue, áyāle ebíde á Galilia.” ⁷¹ Boŋ Petro ambootéd yǎl ebómán abe ámwāg-ke melé aá, “Meebii’é anén mod awě nyétúbéé đín nê.” ⁷² Melemlem mé pónđe nchóm-a-kúb antón ngen échě élónténé ébε. Héε Petro ákámtné chǒm éche Yesue ánlāā’é mó aá, “Nchóm-a-kúb adêhób aá mótō’ ngen ébε wěbāŋ me á yǎl ngen éláán.” Héε Petro ábánlé awé, ábooted-te achii.

15

Paylede akáádté Yesue

(Mat 27.1-2, 11-14; Luk 23.1-5; Jǎn 18.28-38)

¹ Bìn é’sánge’-aá sángeŋ, beprise bémbáá, bad bémbáá bé Israel, bemeléde bé mbéndé ne bad bé káánsel embáá e bad bé Israel békób mbom. Bēnhāŋ Yesue, bébāg-ke mó á mekáá wéε Paylede. ² Héε Paylede áseđteé mó aáken, “Wε-εé edé kāŋ e bad bé Israel-ε?” Yesue ankwentén mó aá, “Ngáne éhóbé.” ³ Beprise bémbáá bémbān mó ekud é mekan á yǎl. ⁴ Héε Paylede áseđteé mó ámpē aá, “Weewóó’é dyamdyam áhób-ε? Mmōn wógé’ ekud é mekan échě béhóbéε wε á yǎl.” ⁵ Boŋ Yesue enkēnhóbpe dyamdyam. Nê dénkōmēđ Paylede yǎl áte.

* **14:68** Donge á kálag dé’só déewóó’é Ene pónđe chën nchóm-a-kúb antón.

*Bán Yesue atáŋgéné awé
(Mat 27.15-26; Luk 23.13-25; Jɔn 18.39-19.16)*

⁶ Bɔɔb-pɔɔ, émbē nēn bán á Ngande e Nnyíme-ámín, Paylede ammentén mod a mbwɔg nhóg abided á mbwɔg. Ane mod abágé'áá mod ké ahéé awě bad bēnhedénné mó. ⁷ Ene pónde mod nhóg ambé á mbwɔg awě béchógé'áá bán Barabase. Abédé ne bad ábe béntyēēmēn nkamlēn rí Roma. ⁸ Dóo ndun e mod épédé wéé Paylede, bon bēlāngē mó bán ábel ngáne áménténé bó abele. ⁹ Héé ásedtéé bó aáken, “Nyéhede' bán, mbídted nyé k̄n e bad bé Israel-ε?” ¹⁰ Abii áde ámbī' é aá kónjí edé beprise bémbáá áte á ȳl wéé Yesue, dóo dēnk̄n bon ásedēd bó nē. ¹¹ Bon beprise bémbáá békóné'áá ábē bad bán bēláa Paylede bán ábídted bó dásō Barabase. ¹² Paylede ansedéd bó ámpē aá, “Chán-nō nyéhedeé bán mbel ne mod awě nyéchogéé bán k̄n e bad bé Israel?” ¹³ Dóo bēlébpeé e'saad bán, “Bomé mó á awɔg.” ¹⁴ Héé Paylede ásedtéé bó aáken, “Ayāle chán? Ebébtéd éhéé ábélé?” Bon bēnnabé abón bán, “Bomé mó á awɔg.” ¹⁵ Né-ɔɔ, ngáne Paylede áhédé'áá aá mókóded ábē bad mewēmten, ambídtéd bó Barabase. Ambě kunze aá, sánze ébɔm Yesue, bon béke bebome-'ε mó á awɔg.

*Sánze éwélé Yesue
(Mat 27.27-31; Jɔn 19.2-3)*

¹⁶ Sánze éntēd Yesue, békēēn mó á eyáde é nkamlēne, bēlād-te baáb ábíníí áte áhed. ¹⁷ Bēnwāād mó mengombe nime méyoge' nime méwagné mengombe mé k̄n, bēlón-'ε ekóté é mechə, béhé mó á nló. ¹⁸ Dóo bēbóótédé mó awel, bēlenté mó bán, “A-k̄n e bad bé Israel, edúbé ébē

ne wɛ!” 19 Bébómé’áá mó ntón á nló, bésobtád mó meléed á yǎl, bébwǎgkē-’ɛ mó mebóbón̄ awɛl mó. 20 Ade bémáá mó awɛl, bénhūd mó nímé mengombe á yǎl, bétimēd mó éche mbóté chèn á yǎl. Née bémádé nê, bènkeén mó âke dêbome mó á awɔg.

Bébómmé Yesue á awɔg

(Mat 27.32-44; Luk 23.26-43; Jɔn 19.17-27)

21 Ade békagké nê, dɔɔ bébómné mod awě ambíd á dyad á Sirinɛ. Dín démbē mó bán Simɔnɛ. Simɔnɛ abédée sáá awě Alesandaa bó Refuse. Simɔnɛ atómé’áá ásól á dyad-té. Dɔɔ békóbé mó bon bényāgtē mó bán ápēm awɔg áde Yesue. 22 Dɔɔ bépédé hǔm áde béchágé’áá bán, Golgota, awě adé nén bán, “Hǔm dé Ebónǎgél é Nló.” 23 Ahed bēmbě Yesue mǐm níme beládténé ne bwɛl ábe béchágéé bán mía* bán ámwê, bon enkénkwenténné amwé. 24 Bēmbomé Yesue á awɔg. Bēnsíd mbambú ákab éche mbóté. 25 Mbwɛmbwɛ á ngǎñ abog dɔɔ bébómmé mó á awɔg. 26 Chǔm éche bēntenlé á awɔg áwe nló mín álúmed nɔɔm eché bébómnédé mó á awɔg émbē nén bán, “Kǎñ e bad bé Israel.” 27 Bēmbomé-’ɛ bechǐb bébe bómpē á awɔg, nhóg á pɛd e ekáá émbáá eche Yesue, aníníí-’ɛ á pɛd e ekáá é emwɛd.†

29 Bad ábe bétómé’áá nzii benben ne áhed bébómé’áá nló, bébwēm̄mē-’ɛ mó nzyǎñ bán, “Ahá! Wenhób wɛé mós̄bōōtēd Ndáb-e-Dyǔb, wɛé

* 15:23 Mía: mébédée bwɛl ábē bad bēbénládtáá ásuded mewɛ.

† 15:27 Donje á kálag dé’só ábádé nchoo 28: Adě nén ábénlédé, e’yale ábē é’ténlédé á kálag é Dyǔb bénlɔn. Eténlédé nén bán, ‘Béntón mósmpē á nchoo mé bebel bé mbéb.’

mólōŋ-’ε chό ámpē átíntê e e’pun é’láán. ³⁰ Sōŋ-ō echon yǎl bōob, ésud ásē á awōg.” ³¹ Melemlem nê dōo beprise bémbáá ne bemeléede bé mbéndé béwélé’áá mó. Bēn ne bēn béhóbé’áá bán, “Achōŋté’áá bad, bōob eéheleé eche yǎl awōŋgen. ³² Mó awě ahóbé áá móo módē Ane-awě-Béwógté, áá móo módē-’ε kâŋ e bad bé Israel ásud-tōo ásē á awōg hê bōob, dényín âbel dédúbe.” Abê bechíb ábe bēmboméé á awōg nchoo ne Yesue bómpē bésyáá’áá mó.

Kwééd eche Yesue

(Mat 27.45-56; Luk 23.44-49; Jōn 19.28-30)

³³ Ade kəd épédé, ehíntén ênkwě hōm ásyāāl, káōŋ ne á ngāŋ éláán. ³⁴ Ade ngāŋ éláán épédé, Yesue anlébé esaád áá, “Elí, Elí, lámá sábatāni.” Nén adé nén bán, “A-Dyōb ádēm, a-Dyōb ádēm, cheé ékáá bonj étēdté me?” ³⁵ Néε donje á bad ábe bémbē benben béwóge nê, bénhōb bán, “Nyéwóge’, achênle Elaijaa áá áhye áwōŋgen mó.” ³⁶ Héε mod nhóg ányágté bonj átédé kuchá, átōdté’ á ebéntéd é mīm-tê, ásómé’ á ntōŋ bonj áhāg mó á nsal áá ámwê. Anhób áá, “Nyémwε dényín nzé Elaijaa áhye mó asuded á awōg.” ³⁷ Héε Yesue álébpé esaád bonj ámīē-’ε nlém.

³⁸ Ene pónde chēn abad áde dēnkāb Ndáb é Dyōb áte, dēnsalé áte e’pēd é’bε bootya ámīn káōŋ ápē-’ε ásē. ³⁹ Adē mod ambáá a sánze awě antyéém Yesue á’sō-te ânōn mó ányíné ngáne Yesue áwédé,† anhób áá, “Ne mbále, anén mod abédéε Mwān a Dyōb.”

† 15:39 Awédé: Donje á kálag dé’só áwóó álébpé esaád, awé-’ε.

40 Bebaád behóg bómpē bémbē nchabnede bēnōne' mekan mésyāēl nīme mébenlad. Atíntē e ábē bebaád, Maria Magdalene, Salome ne Maria awě achyáá Jemse asad bó Joseb, bémbē áhed. 41 Abén bebaád behídé'áá Yesue áde ámbēē á Galilia, béwōngān-ne mó. Ekud é bebaád émpēe éche bóbō bēmpē á Jerusalem chómpē émpē áhed.

Nīme nīme Yesue

(Mat 27.57-61; Luk 23.50-56; Jōn 19.38-42)

42-43 Mod nhóg abédé awě béchágé'áá bán Josebe. Ambíd á dyad á Arimatia. Anén mod abédeé mod e edubé a káánsel embáá e bad bé Israel. Mómpē asiné'áá pónde eché nkamlen ní Dyōb mépēé. Ngáne émbēē mbwe mé mboṣsén (nédē áde mbwe-mé-nkóme-áte nílyágé née chān), hée ákáá nlém, boṅ ápag wée Paylede benben ne ngukél, álāngē mó aá ábe mó ndim nīme Yesue. 44 Ade Paylede áwógé bán Yesue amaá awé, yā enkóm mó áte. Hée álómé ane mod a mbáá a sánze achag boṅ ásedté mó ké Yesue amaá awé. 45 Ade ene sánze élāngē mó aá Yesue awédé, dōó ákwénténé aá Josebe átéd nīme ndim. 46 Josebe anchān mbóm. Antéd Yesue ndim, ákáān mó ene mbóm, alimé-'ε mó á soṅ-tē eché bēpwógé aláá áte. Ambíd ene, antínéd aláá á mbáá ákólen nsəl ní soṅ. 47 Maria Magdalene ne Maria awě anchyáá Josee bēnóné'áá wée bélimméé Yesue.

16

Yesue apuúde

(Mat 28.1-8; Luk 24.1-12; Jōn 20.1-10)

1 Ambíd e mbwe-mé-nkóme-áte Maria Magdalene, Maria awě achyáá Jemse ne Salome,

bēnchǎn dyǒg dé elod é bwâm âke dé awóged ndim míme Yesue. ² Mbwembwe mé epun é'sò é Sôndé áde enyen étúbéé dǒo békíí á soŋ. ³ Ade békagké, dǒo bésɛdtéé nhóg ne aníníí bánken, “Nzée áhūdē syánē aláá á nsəl ní soŋ?” ⁴ Dǒo bésádé díd, boŋ bényīnē bán bémáá adê aláá ahúd. Aláá áded dēnkəl bwâmbwam. ⁵ Héé bésólé á soŋ-tê, boŋ bényīnē kódemod edyéé á nkəg á pɛd e ekáá émbáá. Anhé megombe míme mépúbe'. Nén dēnkōbéd bó mbwóg bwâmbwam. ⁶ Héé ene kódemod élângeé bó aá, “Nyéebáá', mbíí méé nyéhede' Yesue, mod a Nazaret awě bēmboméé á awɔg. Apuúde, eésáá hén. Nyénone wée bēnnaádté mó. ⁷ Nyékag-kǒo bǒob nyéláa ábē bembapɛɛ, tange Petro, bán Yesue apuúde, 'Akag-ke á'sò á Galilia. Awed-taá nyényīnnē mó ngáne ánlāá' é nyé.' ” ⁸ Héé bébóótédé anəŋ ne menyáké míme bényīné. Bémbid á soŋ-tê bébootéd-tɛ anyəged. Béélânge-'áa modmod dyamdyam áyǎle mbwóg ménkōb bó.

Nyaa póg echě Kálag e Makɔse ésógé*

16.9-20

*Yesue alúmté Maria Magdalene yǎl
(Mat 28.9-10; Jɔn 20.11-18)*

⁹ Ade Yesue amáá apuu, epɔg é mbwembwe é epun é'sò é Sôndé, Maria Magdalene móo ánsēbēē yǎl alúmed. Anén mmwaád móo Yesue ámbidēdtē e'dǎédəŋ bé mbéb saámbé áte. ¹⁰ Héé ane mmwaád ákíí boŋ álāngē bad ábe bǒobe Yesue bébágé'áá.

*

16:8 Donje á kálag dé'só déewó'é nchoo 9-20.

Antán nées béchyε'έ kwééd eche Yesuε. ¹¹ Bon áde bówógé bán Yesuε adé á alongé, bán ane mmwaád anyíné-'ε mós, bénkëndúbéé.

Yesuε alúmté ábē bad bébε yǎl
(Luk 24.13-35)

¹² Ambíd e póndé Yesuε anlúméd yǎl wées ábē bad bémpee bébε áde bébídéé á dyad-tê. Bon enén ngen anlúméd yǎl nyaa émpēe. ¹³ Héε ábê bad bétímé ámbíd, béke béléá baáb ábíní. Bon ké nê, baáb bê bénkëndúbéé.

Yesuε alúmté ábē bembapεε
dyôm ne nhóg yǎl
(Mat 28.16-20; Luk 24.36-49; Jøn 20.19-23; Mbel 1.6-8)

¹⁴ Ambíd e póndé Yesuε anlúméd yǎl wées ábē bembapεε dyôm-ne-nhóg áde bédyágkē ndyééd. Bénkëndúbéé bad ábe bēnhōb bán bényíné mós áde ámáá apuu. Né-ɔó, ankáné bó áte aá béewóó'έ adúbe, aá bélélé-'ε nlém á abum. ¹⁵ Anláá bó aá, “Nyékag nkōnsé áte nisyāal, nyékanle bad bésyāal nkalan mí bwām. ¹⁶ Kénzée awē adúbpé bon bédusén-ne mós ákūd e'choóchon, bon kénzée awē eedúbpé ákūd nkógsen. ¹⁷ Bad ábe bédúbpé bēwōn ngíne ábel mam mé menyáké: bēbídte bad e'dáádəŋ bé mbéb áte á dīn ádēm; bēhōbē-'ε mehób mékōlē. ¹⁸ Békōbēn nyǎ mekáá, ébenlé bó dyamdyam. Ké bémwē-'ε ké e'wε, ábē e'wε béebenlé bó dyamdyam. Bēbān bad bé nkole mekáá á yǎl, bad bé nkole bē bédyē-'ε bwām.”

Yesuε apūmmé
(Luk 24.50-53; Mbel 1.9-11)

19 Ade Sánǵú Yesue áamáá bó nímén mekan aláa, dɔɔ Dyɔb ábélé boŋ ápūmē ámín. Andyéé Dyɔb á ekáá émbáá. 20 Héé bembapεε bébídé, boŋ béke békalé Eyale é Dyɔb hǒm tée. Sánǵwéeé ambé ne bó, ábē-’ε bó ngine ábel mekan mé menyáké, álúmed nén aá chǒm éche béhóbεé édé mbále.

Nyaa empée eché kálag e Makɔse ésógé†

16.9-10

[(9) Héé ábē bebaád békíí, boŋ bélāŋgē Petro ne bad ábe bémbē ne mó mekan mésyā́l níme bényāgtēnnē bó, bésēlē mó esóŋ-esóŋ. (10) Néé nē átómé, Yesue mwēn anlóm bad nkǒŋsé áte rísyā́l ákal nkalaní ní bwām. Mmē nkalaní ní bwām níme rísáá, méehəŋlanné. Mmē nkalaní rídíí nkalaní tǎŋgene alongé áde débē á ngíndé ne á ngíndé.]

† **16:20** Donje á kálag dé’só ábádé ádén asóg á kálag ámbíd e nchoo 8.

Mel̃ Mékōōlē
New Testament in Akoose (CM:bss:Akoose)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Akoose

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Akoose

bss

Cameroon

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Akoose

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

0143729f-907e-5098-b6ce-63b1629b8e48